

Návrh nového produktu pro retailovou klientelu vybraného peněžního ústavu

Bc. Gabriela Kolcová

Diplomová práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Gabriela KOLCOVÁ**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Návrh nového produktu pro retailovou klientelu
vybraného peněžního ústavu**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerži zaměřenou na problematiku retailového bankovníctví.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybraný peněžní ústav a zhodnoťte jeho postavení na českém trhu.
- Analyzujte konkurenci a zhodnoťte její slabé a silné stránky.
- Navrhněte nový bankovní produkt zaměřený na retailovou klientelu.
- Doporučte bance nejvhodnější způsob distribuce nového bankovního produktu.

Závěr

Rozsah práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] DVOŘÁK, P. Bankovníctví pro bankéře a klienty, 3. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2005, ISBN 80-7201-515-X.
[2] GROSJEAN, R. K. Jednáme v bance, Průvodce klienta službami v bance, 1. vyd. Praha: Management Press, a. s., 1994, ISBN 80-85603-66-7.
[3] KALABIS, Z. Bankovní služby v praxi, 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2005, ISBN 80-251-0882-1.
[4] POLIDAR, V. Management bank a bankovních produktů, 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999, ISBN 80-86119-11-4.
[5] RAVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. Peněžní ekonomie a bankovníctví, 1. vyd. Praha: Management Press, a. s., 1996, ISBN 80-85943-069.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Radomír Lapčík
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 14. března 2008
Termín odevzdání diplomové práce: 5. května 2008

Ve Zlíně dne 14. března 2008

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkan

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Hlavním cílem této diplomové práce je navrhnout studentské konto pro retailovou klientelu.

Diplomová práce je v teoretické části zaměřena na formy a uspořádání bankovního systému, na strukturu českého bankovního systému a na charakteristiku bankovních produktů, zejména běžných účtů.

Praktická část je tvořena vývojem retailového bankovníctví v ČR od roku 1989 a představením vybraného peněžního ústavu. Podrobně jsou zde popsány a porovnány služby jednotlivých studentských účtů, které nabízí na českém trhu vybrané banky, jejich výhody a nevýhody. Dále tato část obsahuje vyhodnocení dotazníku, který byl určen pro studenty středních a vysokých škol. Samotný projekt spočívá v tom, že na základě srovnání konkrétních produktů a vyhodnocených údajů z dotazníku je navrženo studentské konto.

Klíčová slova:

Banka, bankovní systém, běžné účty, platební karty, přímé bankovníctví, studentské konto, kontokorentní úvěr, úroková sazba, zahraniční platební styk

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

The aim of my diploma work is a student's account suggestion for retail clientele.

In the theoretical part the work deals with forms and organization of banking system, czech banking system structure and bank products characteristics, particularly current accounts.

The practical part consists of retail banking evolution in Czech republic since 1989 and introduction of chosen financial institution. In details there are described and compared services of single students' accounts offered by certain banks on the Czech market, their advantages and disadvantages. Further on this part contains a questionnaire appraisal which was intended for high school and university students. The project itself consists in

proposal of students' account on the basis of concrete products comparison and figures interpretation resulting from the questionnaire.

Keywords:

Bank, banking system, current accounts, credit cards, direct banking, student's account, bank overdraft, interest rate, abroad payment system

Děkuji Moravskému peněžnímu ústavu – spořitelnímu družstvu, že mi umožnil zpracovat téma diplomové práce. Touto cestou bych chtěla také poděkovat všem, kteří mi jakkoliv pomohli při psaní této práce, za jejich trpělivost a vstřícný přístup.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

Ve Zlíně dne 2. 5. 2008

.....

podpis

OBSAH

OBSAH	7
ÚVOD.....	10
I. TEORETICKÁ ČÁST	12
1 BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM	13
1.1 FORMY USPOŘÁDÁNÍ BANKOVNÍHO SYSTÉMU.....	14
1.1.1 DVOUSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM	14
1.1.2 JEDNOSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM.....	14
1.1.3 SYSTÉMY ODDĚLENÉHO BANKOVNICTVÍ	15
1.1.4 UNIVERZÁLNÍ BANKOVNÍ SYSTÉMY.....	15
1.2 STRUKTURA ČESKÉHO BANKOVNÍHO SYSTÉMU.....	17
1.2.1 CENTRÁLNÍ BANKA	17
1.2.2 OBCHODNÍ BANKY.....	18
1.2.3 STAVEBNÍ SPOŘITELNY.....	18
1.2.4 HYPOTÉČNÍ BANKY	19
1.2.5 SPOŘITELNÍ A ÚVĚROVÁ DRUŽSTVA	19
1.2.6 SPECIALIZOVANÉ BANKY V ČESKÉM BANKOVNÍM SYSTÉMU.....	20
1.3 BANKOVNÍ PRODUKTY – BĚŽNÉ ÚČTY	21
1.3.1 PLATEBNÍ KARTY	23
1.3.2 PŘÍMÉ BANKOVNICTVÍ.....	24
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	26
2 VÝVOJ RETAILOVÉHO BANKOVNICTVÍ V ČR	27
2.1 VÝVOJ RETAILOVÉHO BANKOVNICTVÍ OD ROKU 1989	27
2.2 SOUČASNÉ VÝVOJOVÉ TRENDY V BANKOVNICTVÍ.....	29
2.2.1 RESTRUKTURALIZACE BANK A BANKOVNÍCH SYSTÉMŮ.....	29
2.2.2 SEKURITIZACE A POKLES ZPROSTŘEDKOVÁNÍ.....	30
2.2.3 UNIVERZALIZACE.....	30
3 MORAVSKÝ PENĚŽNÍ ÚSTAV - SPOŘITELNÍ DRUŽSTVO.....	31
3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MORAVSKÉM PENĚŽNÍM ÚSTAVU – SPOŘITELNÍM DRUŽSTVU.....	31
3.2 RETAILOVÉ PRODUKTY MPU.....	34
3.2.1 SPOŘICÍ ÚČET - KORUNOVÝ	34
3.2.2 VKLADNÍ KNÍŽKA	34
3.2.2.1 Vkladní knížka s termínovanou výpovědní lhůtou - vklady v Kč	34

3.2.3	DĚTSKÉ KONTO	35
3.2.3.1	Dětské konto vedené ve formě vkladní knížky s výpovědní lhůtou	35
3.2.4	SPOŘÍCÍ ÚČET - DEVIZOVÝ (USD, EURO).....	35
3.2.5	BĚŽNÝ ÚČET.....	35
3.2.6	ZAHRANIČNÍ PLATBY.....	36
3.3	ÚROČENÍ VKLADŮ	36
3.4	SWOT ANALÝZA MPU	37
4	CHARAKTERISTIKA STUDENTSKÝCH ÚČTŮ VYBRANÝCH BANK	38
4.1	ČESKÁ SPOŘITELNA – PROGRAM STUDENT+	39
4.2	ČSOB – STUDENTSKÉ KONTO PLUS	40
4.3	GE MONEY BANK – GENIUS STUDENT	41
4.4	KOMERČNÍ BANKA – G2.....	41
4.5	POŠTOVNÍ SPOŘITELNA – POSTŽIRO JUNIOR	42
4.6	RAIFFEISENBANK – KOMPLETKONTO STUDENT	43
4.7	VOLKSBANK CZ – FREE KONTO	44
4.8	MBANK – MKONTO	44
4.8.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MBANK	44
4.8.2	MISE A VIZE	45
4.8.3	RETAILOVÉ PRODUKTY MBANK	45
4.8.4	MKONTO	46
4.9	ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ.....	47
5	PRŮZKUM VEŘEJNOSTI.....	53
5.1	VYHODNOCENÍ OTÁZEK Z DOTAZNÍKŮ	53
6	NÁVRH NOVÉHO STUDENTSKÉHO KONTA.....	67
6.1	ZALOŽENÍ NOVÉHO STUDENTSKÉHO KONTA	67
6.2	POPLATKY ZA VEDENÍ ÚČTU	67
6.2.1	SHRUTÍ.....	72
6.3	IDENTIFIKACE RIZIKA NAVRHOVANÉHO BANKOVNÍHO PRODUKTU	74
7	DOPORUČENÍ NEJVHODNĚJŠÍHO ZPŮSOBU ZAVEDENÍ NOVÉHO STUDENTSKÉHO KONTA NA TRH	76
7.1	DOPORUČENÍ V OBLASTI PRODUKTU	76
7.2	DOPORUČENÍ V OBLASTI CENY.....	76
7.3	DOPORUČENÍ V OBLASTI PROPAGACE.....	76
7.4	DOPORUČENÍ V OBLASTI DISTRIBUCE	77
	ZÁVĚR.....	79

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	81
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	83
SEZNAM GRAFŮ	84
SEZNAM TABULEK.....	85
SEZNAM PŘÍLOH.....	86
PŘÍLOHA P I: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MPU	87
PŘÍLOHA P II: DŮLEŽITOST NABÍZENÝCH SLUŽEB	88
PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK.....	92

ÚVOD

Banky jsou součástí bankovního systému tržní ekonomiky a hrají důležitou roli v hospodářském rozvoji státu. Jsou jedním z nejvýznamnějších finančních zprostředkovatelů. Funkce a způsob fungování bankovního systému jsou determinovány v základní rovně existujícím ekonomickým systémem v dané zemi, jeho podstatou a rozvinutostí finančního trhu, měnovou stabilitou, směnitelností měny, zapojením dané země do nadnárodních struktur, způsobem regulace bank či historickým vývojem a tradicemi.

Banky se neustále zaměřují na boj o klienta. Rozšiřují nabídku produktů, služeb, snižují poplatky. Jedna z možností, jak získat další klientelu, je zaměřit se na bankovní produkty určené studentům. Jestliže si student otevře účet, s největší pravděpodobností ho nezruší. Tedy investice do studentů se vyplatí a po ukončení studia mohou banky tuto investici zhodnotit, neboť lidé s vyšším vzděláním mají obecně vyšší příjmy. Proto cílem této diplomové práce bude navrhnout studentské konto.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na charakteristiku bank a bankovního systému, na formy a uspořádání bankovního systému, na strukturu českého bankovního systému. V závěru této části podrobně popisují jeden z nejrozšířenějších bankovních produktů - běžné účty, které obvykle stojí na počátku vztahu mezi bankou a klientem. Na běžný účet pak navazuje charakteristika dalších služeb. Jedná se především o vydání platební karty nebo o přímé bankovníctví.

Praktická část zahrnuje vývoj retailového bankovníctví v České republice po roce 1989, kdy nastaly významné institucionální změny. V souladu se zákonem č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrních družstvech byl založen ve Zlíně Moravský Peněžní Ústav – spořitelní družstvo (dále jen MPU). MPU působí na českém finančním trhu úspěšně více jak 11 let. Počet klientů MPU a s tím spojená výše jejich vkladů každým rokem stabilně roste. Prostřednictvím toho se MPU řadí na špičku mezi největší družstva v České republice. Má tedy nejlepší předpoklady k rozšíření nabídky poskytovaných služeb. Kromě charakteristiky a fungování MPU se podrobně věnuji nabízeným produktům, úrokovým sazbám a poplatkům. V analytické části provádím rozbor a srovnání jednotlivých studentských kont, které nabízí na českém trhu 11 bankovních domů. Konkrétně jsem se zaměřila na kladné a záporné stránky studentských účtů a na veškeré zpoplatněné nebo zdarma nabízené služby. Dále tato část obsahuje průzkum veřejnosti, který jsem vedla na základě dotazníků urče-

ných pro studenty středních a vysokých škol. Zjištěné poznatky jsou nezbytné pro realizaci projektu.

Samotný projekt je zaměřen na sestavení takového konta, které bude obsahovat studentem požadované služby a vyčíslení souvisejících nákladů. V závěrečné kapitole se zaměřuji na nejvhodnější způsob zavedení nového studentského konta na trh bankovních produktů. Veškerá doporučení vycházejí z analýzy konkurenčního prostředí a vyhodnoceného dotazníku. Protože na finančním trhu působí řada peněžních ústavů, musí být studentské konto nastaveno tak, aby bylo konkurenceschopné. Cílem je dosáhnout toho, aby si zájemci vybrali tento produkt na základě výhodně nabízených služeb, nízkých poplatků a neustálé péče bankovních poradců.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM

Banky jsou podnikatelské subjekty, které mají ve srovnání s podniky v jiných odvětvích řadu specifických rysů, projevujících se v jejich postavení a celkovém významu v ekonomice. Základním cílem činnosti banky je maximalizace tržní ceny akcií či maximalizace zisku jako u kteréhokoli jiného podniku.

K vymezení banky je vhodné přistupovat z funkčního a právního hlediska. Z funkčního hlediska bývá banka charakterizována jako druh finančního zprostředkovatele, jehož hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Z právního hlediska speciální zákon o bankovníctví jednoznačně definuje banku. Náš zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, vycházející při definici banky ze směrnice Rady ES č. 77/780/EHS (označovaná jako tzv. První bankovní směrnice), stanoví, že banky musí splňovat následující čtyři základní podmínky:

- jde o právnické osoby se sídlem v České republice, založené jako akciové společnosti;
- přijímají vklady od veřejnosti. Vkladem se přitom rozumějí svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu;
- poskytují úvěry. Za úvěr se považují v jakékoli formě dočasně poskytnuté peněžní prostředky;
- k výkonu bankovní činnosti mají bankovní licenci, kterou uděluje Česká národní banka po konzultaci s Ministerstvem financí ČR.

Bankovní systém v zemi tvoří centrální banka a souhrn bank působících v této zemi, jejich vzájemné vztahy a rovněž jejich vztahy k okolí (podnikovému sektoru, domácnostem, státu, zahraničí). Funkce a způsob fungování bankovního systému jsou determinovány v základní rovině existujícím ekonomickým systémem v dané zemi, jeho podstatou a rozvinutostí finančního trhu, měnovou stabilitou, směnitelností měny, zapojením dané země do nadnárodních struktur, způsobem regulace bank či historickým vývojem a tradicemi. [6]

1.1 Formy uspořádání bankovního systému

Podle toho, zda existuje či nikoliv v daném bankovním systému centrální banka se svými makroekonomickými funkcemi, se rozdělují bankovní systémy na **jednostupňové a dvoustupňové**. Podle rozsahu oprávnění jednotlivých bank k provádění bankovních obchodů neboli podle institucionálních vazeb mezi komerčním a investičním bankovníctvím, členíme bankovní systémy na **univerzální a oddělené** (specializované).

1.1.1 Dvoustupňový bankovní systém

V tržním hospodářství existuje dvoustupňová bankovní soustava. Je založena na oddělení makroekonomické funkce, kterou zabezpečuje centrální banka, a mikroekonomické funkce, která je doménou sítě komerčních bank. Za hlavní cíl centrální banky se obvykle považuje dosahování měnové či cenové stability, komerční banky naopak provádějí svoji činnost na ziskovém principu. [6]

1.1.2 Jednostupňový bankovní systém

Jednostupňový bankovní systém historicky předcházela bankovnímu systému dvojstupňovému. Základ tvoří plně univerzální banky, které mohou provádět veškeré bankovní obchody, to znamená, včetně emise bankovek. V těchto systémech chybí institucionálně oddělená centrální banka se standardními makroekonomickými funkcemi.

S tímto systémem se můžeme historicky setkat ve třech variantách:

- jde o systém, který fungoval v počátečních obdobích rozvoje bankovníctví. Vzhledem k neexistenci centrální banky mohly banky provádět veškeré bankovní obchody, tedy včetně emise bankovek. Tento systém prakticky končí se vznikem centrálních bank;
- pod tento systém můžeme zařadit bankovní systémy fungující v bývalých zemích s **centrálně plánovanou ekonomikou**, kde je zcela potlačena funkce trhu a banky hrají pouze druhořadou úlohu;
- systém založený na plně univerzálních bankách je základem teorie tzv. **svobodného (volného) bankovníctví** (free banking). Zastánci teorie – stručně řečeno – kritizují roli centrální banky, doporučují její zrušení a východisko hledají v systému konkurujících si plně univerzálních bank. [1]

1.1.3 Systémy odděleného bankovníctví

Podstatou odděleného (specializovaného) bankovního systému je institucionální oddělení komerčního a investičního bankovníctví. Zatímco pod komerčním bankovníctvím se obvykle míní bankovní činnost zaměřená zejména na přijímání depozit, poskytování úvěrů a zprostředkování platebního styku, investiční bankovníctví v této souvislosti nebývá jednotné. Existují v zásadě dva základní přístupy a tomu odpovídající bankovní systémy:

- první zužuje investiční bankovníctví na **majetkové účasti**. Komerčním bankám je povoleno provádět veškeré bankovní činnosti (samozřejmě kromě emise bankovek), včetně obchodů s cennými papíry, pouze nesmějí vlastnit majetkové účasti (akcie) jiných firem (např. Belgie);
- druhý přístup chápe investiční bankovníctví širěji a zahrnuje do něj i **obchody s cennými papíry včetně emisních obchodů, úschovy a správy cenných papírů**. Komerčním bankám je v tomto případě zakázáno nejen vlastnit majetkové cenné papíry, ale i provádět s nimi obchody.

Oddělení komerčního a investičního bankovníctví může vyplývat z legislativní úpravy bankovníctví (např. USA), může však být výsledkem ustálených zvyklostí a tradice (např. Velká Británie). [6]

1.1.4 Univerzální bankovní systémy

Univerzální bankovní systémy tvoří na jedné straně centrální banka se svými specifickými úkoly včetně výhradního práva emise bankovek, na straně druhé potom síť univerzálních bank, které mohou provádět prakticky veškeré bankovní činnosti (s výjimkou emise bankovek). Pro univerzální bankovní systém je typické propojení činností v oblasti komerčního a investičního bankovníctví. Systém má obvykle oligopolní strukturu, to znamená, že z hlediska podílu na trhu dominuje několik málo velkobank.

Za hlavní přednosti univerzálního bankovního systému je možno považovat to, že:

- klient má možnost získat veškeré bankovní produkty od jedné banky, což mu šetří čas i náklady. Pro univerzální banky je typická hustá pobočková síť, což znamená pro klienta snadnou a pohodlnou dostupnost bankovních služeb;

- univerzální banka zná lépe své klienty a může jim nabídnout své služby za výhodnějších podmínek;
- možnost poskytovat prakticky veškeré bankovní produkty umožňuje bance větší diverzifikaci svých činností, což snižuje riziko banky a posiluje její stabilitu i stabilitu bankovního systému jako celku.

Na druhé straně s univerzálním bankovním systémem bývají obvykle spojovány následující **problémy**:

- propojení komerčního a investičního bankovníctví v jedné instituci umožňuje bance využívat informace o klientovi získaných při poskytování služeb komerčního bankovníctví při provádění obchodů na kapitálovém trhu. Tím tyto banky získávají značnou informační výhodu oproti jiným subjektům, což negativně ovlivňuje konkurenční prostředí;
- obvyklá oligopolní struktura univerzálního bankovníctví negativně působí na konkurenční prostředí v bankovníctví. Navíc univerzální velkobanky v sobě koncentrují velkou ekonomickou moc, která může mít i své politické dopady. Případný krach těchto bank by měl dalekosáhlé dopady, proto jsou tyto banky v případě problémů obvykle sanovány za vydatného přispění státu.

S praktickou aplikací tohoto bankovního systému se můžeme v zásadě setkat ve dvou případech:

- na jedné straně se jedná o systém, který se uplatňoval v etapě následující po vzniku centrálních bank;
- na druhé straně je tento systém možné považovat za moderní liberální bankovní systém. Klasickým příkladem je švýcarský bankovní systém. Na tomto principu je založena i současná úprava bankovníctví v rámci Evropské unie, která na základě jednotné bankovní licence umožňuje bankám provozovat univerzální bankovníctví po celém území Evropské unie. Rovněž současný český bankovní systém je založen na principu univerzálního bankovníctví. [1]

1.2 Struktura českého bankovního systému

Český bankovní systém lze označit jako dvoustupňový systém univerzálního bankovníctví se specializovaným druhem bank – stavebními spořitelny, hypotéčními bankami a některými dalšími specializovanými bankami (Česká exportní banka a Českomoravská záruční a rozvojová banka), který je dále doplněn spořitelny a úvěrovými družstvy.

Univerzální bankovníctví v ČR představují obchodní banky, které se obvykle člení podle velikosti bilanční sumy, samostatně jsou vyčleňovány pobočky zahraničních bank a stavební spořitelny. To znamená, že český bankovní systém zahrnuje:

- velké banky (bilanční suma nad 100 mld. Kč),
- střední banky (bilanční suma 15 až 100 mld. Kč),
- malé banky (bilanční suma pod 15 mld. Kč),
- pobočky zahraničních bank,
- stavební spořitelny.

Rozhodující význam připadá na velké banky, které mají téměř dvoutřetinový podíl na celkové bilanční sumě bankovního sektoru. [1]

1.2.1 Centrální banka

Významné místo ve dvojstupňovém bankovním systému má centrální banka. Úlohu centrální a emisní banky v ČR plní **Česká národní banka** (ČNB), která je ústřední bankou České republiky, zřízenou zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu prostřednictvím cílování inflace. V souladu se svým hlavním cílem určuje měnovou politiku. Vydává bankovky a mince. Řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, pečuje o jejich plynulost a hospodárnost a podílí se na zajištění bezpečnosti, spolehlivosti a efektivnosti platebních systémů a na jejich rozvoji. Vykonává bankovní dohled nad činností bank, poboček zahraničních bank a konsolidačních celků, jejichž součástí je banka se sídlem v České republice, a pečuje o bezpečné fungování a účelný rozvoj bankovního systému v ČR. [3]

1.2.2 Obchodní banky

Obchodní banky se ve své činnosti řídí zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách. Jsou součástí bankovního systému tržní ekonomiky a hrají důležitou roli v hospodářském rozvoji státu. Půjčují ze svých, popř. svěřených finančních prostředků. Přijímají vklady od veřejnosti. Provádí další činnosti, pokud jsou uvedeny v jejich licenci (investují do cenných papírů na vlastní účet, zajišťují pro své klienty platební styk, provádí směnářské operace, poskytují záruky, otevírají akreditivy, pronajímají bezpečnostní schránky apod.) [3]

Obchodní banky se většinou specializují jen na některé aktivity dle typu vlastní klientely a ostatní aktivity provádí doplňkově. Proto obchodní bankovníctví členíme do následujících tří základních skupin:

- a) maloobchodní bankovníctví (retail banking) – orientují se na poskytování půjček malým podnikům a na přijímání malých vkladů,
- b) velkoobchodní bankovníctví (whole sale banking, corporate banking) – soustředí se převážně na větší klienty (exportní a importní firmy, velkoobchodní organizace atd.),
- c) privátní bankovníctví (private banking) – obsluhují např. bonitní jednotlivce a poskytují specializované služby finanční povahy. [4]

1.2.3 Stavební spořitelny

Stavební spořitelny jsou specializovaným druhem bank, které obohatily bankovní systém v České republice od roku 1993. Důvodem pro zavedení stavebních spořitelen do našeho bankovního systému byla snaha využít tohoto v zahraničí osvědčeného nástroje k podpoře financování bydlení. Jeho podstata spočívá v kombinaci spoření a poskytování účelových úvěrů na bytové potřeby za předem daných podmínek včetně pevně stanovených úrokových sazeb.

Stavební spořitelny jsou bankami podle zákona o bankách a vztahuje se na ně stejný režim jako na univerzální banky, navíc ovšem podléhají speciálnímu zákonu o stavebním spoření. Stavební spořitelny mají nižší příspěvky do Fondu pojištění vkladů. Vydání bankovní licence může ČNB stavební spořitelně vydat až po souhlasu ministerstva financí.

Stavební spořitelny zaznamenaly u nás od doby svého zavedení v roce 1993 dynamický rozvoj. V současné době působí v České republice šest stavebních spořitelen: Českomo-

ravská stavební spořitelna, a. s., HYPO stavební spořitelna, a. s., Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s., Raiffeisen stavební spořitelna, a. s., Stavební spořitelna České spořitelny, a. s., Wüstenrot – stavební spořitelna, a. s. [7]

1.2.4 Hypoteční banky

Rozvoj hypotečního bankovníctví u nás nastává v roce 1995, kdy novelou pěti zákonů byly vytvořeny legislativní podmínky hypotečního bankovníctví. Model českého hypotečního bankovníctví není založen na institucionálně samostatných hypotečních bankách, ale pouze na specializaci produktové. Jsou stanovena zvláštní pravidla pro hypoteční produkty a ty musí být stanoveným způsobem odděleny od ostatních produktů univerzálních bank.

Základním principem hypotečního bankovníctví je získávání zdrojů emisí hypotečních zástavních listů a jejich poskytování formou hypotečních úvěrů. Speciální licenci pro vykonávání těchto obchodů mohou v našich podmínkách získat buď univerzální, nebo specializované banky. Hypoteční úvěry jsou ve světě i u nás podporovány státem prostřednictvím státního příspěvku.

Hypoteční úvěr je v zemích s tržní ekonomikou nejběžnějším typem úvěru na získání bytu či domu. Jedná se o účelový úvěr určený k financování investic do nemovitostí, zajištěný zástavním právem k nemovitosti, tzv. **hypotékou**. Převoditelnost nemovitosti zatížené hypotékou je, kromě dědictví, omezena a je vázána souhlasem banky. [7]

1.2.5 Spořitelní a úvěrová družstva

Možnost vzniku družstevních záložen u nás umožnil zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech od 1. ledna 1996. Takřka po 45 letech se do naší ekonomiky vrátil kdysi významný segment bankovního systému. Koncepce zákona vycházela jednak z našich prvorepublikových tradic, jednak ze současných zahraničních zkušeností s fungováním družstevních záložen.

Vývoj družstevních záložen vyústil na přelomu století v hlubokou krizi. Základní příčiny této krize je třeba hledat u schválení velmi nedokonalého zákona. Tento zákon umožnil zakládat záložny nedůvěryhodným osobám, bez potřebných znalostí a zkušeností. Vzhledem k opožděnému konstituování dohlížecího orgánu a systémových chyb v koncipování jeho postavení, pravomocí, financování aj. došlo k tomu, že nebyl schopen odhalit a eliminovat rizika v činnosti řady záložen a zabránit očividnému rozkrádání majetku některých

záložen. Aby záložny zabezpečily svoji likviditu, nabízely lákavé úrokové podmínky z vkladů.

Základním principem činnosti družstevních záložen je poskytování bankovních, popř. dalších finančních služeb pro své členy. Členem družstevní záložny může být pouze fyzická osoba, přičemž záložna musí mít nejméně 30 členů. Členství a z něho vyplývající práva a povinnosti jsou nepřevoditelná, nemohou vznikat ani děděním. Člen družstevní záložny má právo účastnit se členské schůze jako nejvyššího orgánu družstevní záložny a hlasovat na ni. Při zániku členství má člen nárok na vypořádací podíl, který je dán podílem členského vkladu na vlastním kapitálu sníženém o rezervní a rizikový fond. Každý člen je povinen podílet se v rozsahu uhrazovací povinnosti na ztrátě záložny.

Ke vzniku a podnikání družstevní záložny je třeba povolení, které na základě písemné žádosti představenstva uděluje Úřad pro dohled nad družstevními záložnami. Před podáním žádosti o povolení musí být splacena částka ve výši alespoň 35 mil. Kč, kterou představuje základní kapitál (zapisovaný základní kapitál musí činit nejméně 500 000 Kč), popřípadě rizikový fond a rezervní fond, jsou-li vytvořeny při založení družstevní záložny.

I když primárním cílem družstevní záložny je uspokojování potřeb svých členů, měla by dosahovat při svém hospodaření zisku. Hlavními výnosovými a nákladovými položkami družstevní záložny jsou úroky. Družstevní záložny jsou ve své činnosti zvýhodněny tím, že z úroků a jiných výnosů z vkladů u bank jsou osvobozeny od daně z příjmů. O **použití zisku** po zdanění rozhoduje členská schůze na návrh představenstva po přidělu do fondů družstevní záložny, uhrazení příspěvku do Zajišťovacího fondu družstevních záložen a poplatku Úřadu pro dohled na družstevními záložnami.

Pojištění vkladů u záložen je koncipováno podobně jako u bank, avšak celý systém je samostatný a nemá na pojištění vkladů v bankách žádné vazby. Systému pojištění vkladů jsou povinny se účastnit všechny družstevní záložny a přispívat do Zajišťovacího fondu družstevních záložen. [1], [7]

1.2.6 Specializované banky v českém bankovním systému

V českém bankovním systému působí v současné době dvě banky, které mají univerzální licenci, ale specializují se na určitou oblast – Českomoravská záruční a rozvojová banka a Česká exportní banka. Jejich specializace vyplývá z toho, že stát jako vlastník jejich prostřednictvím realizuje některé kroky své hospodářské politiky. [7]

Do 1. září 2001 byla součástí bankovního systému i Konsolidační banka, která plnila významnou roli při očišťování bankovního sektoru, kdy na ni přecházely nedobytné úvěry komerčních bank. Jejím nástupcem se stala Česká konsolidační agentura, která byla k 31. 12. 2007 zrušena. Univerzálním právním nástupcem se stalo ministerstvo financí. [23]

1.3 Bankovní produkty – běžné účty

O nabídce služeb, které banky prodávají svým klientům, hovoříme jako o bankovních produktech. Banky tyto produkty z určitých důvodů a na základě určitých hledisek člení. Tato členění mohou vycházet např. z organizačně pracovních potřeb, z ohledů na segmentaci trhu apod. Základním a výchozím produktem obchodních bank je vedení běžných účtů.

Běžné účty jsou jednou z forem vkladů na viděnou. Jedná se o kdykoli bez výpovědní lhůty splatné vklady klientů u bank. Vzhledem k možnosti kdykoli disponovat s vkladem bývá úroková sazba zpravidla relativně velmi nízká, a proto je zůstatek na těchto účtech udržován pouze ve výši potřebné pro platební styk.

Běžné účty jsou určeny jak pro občany, tak pro firmy. Nabídka bankovních domů je však pro obě kategorie odlišná. Pod pojmem občané náleží fyzické osoby, studenti a mládež, kteří nepodnikají. Nezřídka si však běžný účet z této kategorie pořizují i drobnější podnikatelé. Pod kategorií firmy patří podnikatelé, samotné firmy (často odlišované podle velikosti), municipality, neziskové organizace, bytová družstva, společenství vlastníků jednotek a rovněž různé další instituce či korporace.

Běžný účet obvykle stojí na počátku vztahu mezi bankou a klientem. Slouží převážně k likvidnímu uložení dočasně volných prostředků a k provádění bezhotovostního platebního styku. Na běžný účet navazuje celá řada dalších bankovních produktů jako jsou platební karty, šeky nebo úvěry. Vklady na běžných účtech jsou ze zákona pojištěny.

Otevření a vedení běžného účtu je založeno na smluvním základu, který musí mít písemnou formu. Nedílnou součástí jsou obecné podmínky pro otevření a vedení běžných účtů, které má povinnost vydat banka dle platných právních předpisů v souladu s opatřeními ČNB. Banka požaduje na klientovi podpisový vzor a podpisový vzor osob pověřených vlastníkem k disponování s účtem. Smlouva o otevření a vedení běžného účtu musí obsahovat podstatné náležitosti:

- a) datum zřízení účtu – je rozhodné pro oprávnění klienta nakládat s peněžními prostředky na účtu,
- b) měna – ve které je účet zřízen,
- c) způsob disponování peněžními prostředky na běžném účtu, včetně vymezení platebních prostředků, které je klient oprávněn používat.

Banka má povinnost přijímat vklady a provádět výplaty a platby z účtu pouze ve měně, ve které byl účet zřízen. Banka není povinna provádět konverzi z jedné měny do jiné. Přijímání vkladů, provádění výplat a plateb z účtů banka provádí:

- a) dle písemného příkazu majitele účtu – příkaz k úhradě (inkasu),
- b) za podmínek stanovených ve smlouvě – klient dává souhlas k platbě při změně nájemného apod.,
- c) na základě zákona – klient je povinen ze zákona uhradit své závazky v pořadí stanoveném legislativou.

Klient při uzavírání smlouvy o zřízení a vedení běžného účtu musí prokázat svou právní a faktickou existenci např. výpisem z obchodního rejstříku, živnostenským listem, koncesí, průkazem totožnosti (občanský průkaz) apod. A složit minimální vklad určený bankou.

Banky provádí výplaty a platby do výše kreditního zůstatku na běžném účtu klienta. Platební příkazy je oprávněna vrátit, pokud na jejich proplacení není krytý účet. V případě, že se banka a klient dohodnou na využívání debetního zůstatku účtu, jde o tzv. kontokorent nebo-li ze strany banky poskytnutí úvěru, který se řídí smlouvou o úvěru.

Banka ve většině případů zasílá svému klientovi výpis z účtu. Jedná se o údaje o provedených a přijatých platbách, starém a novém zůstatku účtu. Četnost výpisů z účtů je různá (roční, čtvrtletní, měsíční, dekadní, týdenní atd.) a záleží na dohodě obou stran.

Na účet si může klient nechat pravidelně zasílat mzdu od zaměstnavatele nebo důchod od státu, ale i nepravidelné platby. Banka má povinnost připsat ve prospěch běžného účtu majitele všechny tyto peněžní prostředky ke dni, kdy získala právo s nimi nakládat, včetně úroků, které mu náleží z těchto prostředků. Naopak pomocí běžného účtu lze provádět úhradu SIPO i jiné platby. V zájmu právní jistoty obou stran je dohodnout způsob stanovení výše úroků a jejich změny vždy ve smlouvě o otevření a vedení běžného účtu.

Zřízení účtu je zpravidla zdarma. Platí se však za vedení účtu, vyhotovení výpisů z účtu (dle frekvence a způsobu předávání) a za jednotlivé obraty na účtu (dle typu). Zpoplatněn obvykle bývá i hotovostní vklad a výběr z účtu. Banka rovněž může zpoplatnit zadání, změnu a zrušení trvalého příkazu.

Na běžný účet navazují další služby. Vedení běžného účtu bývá podmínkou pro využívání vybraných produktů banky. Jedná se především o vydání platební karty nebo šeku, přímé bankovníctví, ale například i otevření úvěru apod. [4], [8]

1.3.1 Platební karty

Platební karta umožňuje držiteli vybírat hotovost na přepážkách bank, z bankomatů, platit za zboží v obchodech, restauracích, v hotelích, na internetu apod. Platební neboli debetní kartou může držitel karty utrácet své peníze do výše zůstatku na jeho běžném účtu (či do výše kontokorentu). Kreditní kartou nakupuje výhradně na úvěr. Používá-li klient platební kartu, nemusí s sebou nosit velkou hotovost.

Při výběru hotovosti z bankomatu se zadá čtyřmístné číslo **PIN**, které se klient dozví při převzetí karty. Při placení v obchodě zpravidla stačí podepsat účtenku dle podpisového vzoru na kartě, ale stále častěji bývá vyžadován též PIN.

Banky vydávají debetní platební karty k běžnému účtu (korunovému či devizovému). Platí, že čím "lepší" kartu klient chce, tím přísnější jsou podmínky vydání. K vydání elektronické karty stačí mít pouze okamžitý zůstatek na účtu ve výši několika tisíc korun, k vydání embosované (vypouklé) karty musí mít klient zůstatek v řádu desetitisíců korun za několik posledních měsíců a k vydání karty Gold musí mít dokonce několik měsíců na běžném účtu částku ve výši statisíců korun. Podmínky se mezi bankami výrazně liší.

Většina bankovních domů má pevně stanovené limity výběrů z bankomatů a limity plateb u obchodníků podle druhu karty.

Vydání karty bývá zdarma. Platí se roční "provozní" poplatek, jehož výše závisí na typu karty a bance, která ji vydala. Zpoplatněny bývají i transakce kartou provedené.

Při ztrátě karty je nezbytné neprodleně ohlásit tuto událost bance a kartu přihlásit na tzv. stoplist, aby se zamezilo jejímu zneužití. Zavedení karty na stoplist, stejně jako vydání náhradní karty, není levnou záležitostí, avšak neučiní-li tak klient, vystavuje se mnohem většímu riziku. [9]

1.3.2 Přímé bankovníctví

Mezi kanály přímého bankovníctví patří internetbanking, homebanking, telebanking, GSM banking a WAP banking. Platby pomocí přímého bankovníctví jsou díky poplatkové politice bank podstatně výhodnější než klasické platby na přepážce a pomocí pošty. Proto míra jejich využívání bankovními klienty neustále poroste.

Služba internetbanking umožňuje komunikaci banky pomocí internetu a to z jakéhokoliv místa na světě a počítače. Stačí k tomu běžný počítač s internetovým prohlížečem a připojení k internetu. Na internetu se zadá nejprve www adresa banky, dále uživatelské jméno a certifikační kód. Klient se tak dostanete na speciální stránky banky. Zde může provádět různé operace jako např. zadávání příkazů k úhradě i do zahraničí, zadávání a rušení trvalých příkazů, zřizování a rušení termínovaných vkladů nebo si prohlédnout historii účtu. Vše provádí s autorizačním klíčem, který zajišťuje zabezpečení proti případnému zneužití.

Produkt homebanking umožňuje obsluhovat účet pomocí počítače připojeného k internetu a softwaru, který je dodán bankou (obvykle na instalačním CD). Klient si nainstaluje software z CD, připojí se na internet a může si zajišťovat základní služby jako např. příkazy k úhradě (i do zahraničí), trvalé příkazy, zůstatky na účtu, konverze měn. Výhodou je, že tyto produkty bývají kompatibilní s účetními a ekonomickými programy, ale nevýhodou je, že lze používat pouze počítač, kde je program nainstalován.

Princip telebankingu spočívá v tom, že klient zavolá na linku telefonního bankovníctví. U většiny bank je toto číslo bezplatné a lze na ně volat i z mobilního telefonu. Klient se prokáže svým identifikačním číslem a číslem PIN. Tato služba se vyskytuje ve dvou verzích. U té **první** klient komunikuje s automatickým hlasovým systémem. Zde lze získávat informace o produktech, o aktuálním zůstatku, ale také zde lze zadávat příkazy k úhradě či inkasu, trvalé příkazy, provádět konverzi měn. Ve **druhé** verzi klient komunikuje s telefonním bankéřem, který poskytuje stejné služby jako pracovník na přepážce od zadávání příkazů po zakládání termínovaných vkladů. Zde je nevýhodou, že mimo pracovní dobu bude komunikovat jen s hlasovým systémem.

U služby GSM banking existují dva druhy. První je **SIM Toolkit**. Zde banka do mobilního telefonu (na SIM kartu) klienta nahraje vlastní bankovní aplikaci, která se objeví v menu telefonu. Při nahrávání aplikace je SIM karta zašifrovaná a nelze z ní získat žádné údaje. Současně je přístup k této aplikaci chráněn zvláštním bankovním PIN, které se nazývá

BPIN. Potom už stačí nalistovat v menu aplikace správnou položku a vybrat některou ze základních služeb (např. zjišťování zůstatku na účtu, přehled historie pohybů na účtu, přehled kursů, zadávání příkazů). Na konec obdrží klient informaci o vybrané službě a to buď formou textové zprávy na mobilní telefon, nebo formou e-mailu do e-mailové schránky, která je předem definovaná. Dalším druhem služby je **SMS banking**, jehož výhodou je použitelnost u všech mobilních telefonů, bez ohledu na operátora. Komunikace probíhá pouze prostřednictvím SMS zpráv. Na první pohled to nevypadá příliš bezpečně, ale banka i k této aplikaci může vydávat tzv. autentizační kalkulátor, s jehož pomocí si vygeneruje klient speciální kód, který vloží do struktury SMS zprávy. Nevýhodou je složitější manipulace, protože SMS zprávy se musí posílat přesně ve formátu daném bankou.

Služba WAP banking umožňuje spojení s bankovním účtem prostřednictvím mobilního telefonu vybaveného technologií WAP. Tuto technologii umožňují většinou dražší telefony. Pomocí mobilního telefonu a autorizačního klíče tedy může klient zadávat např. příkazy k úhradě, zjišťovat zůstatek na účtu i jeho historii, zřizovat termínované vklady nebo zjistit aktuální kursy. Nevýhodou tohoto produktu je prozatím nízká rychlost připojení k internetu. [10]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 VÝVOJ RETAILOVÉHO BANKOVNICTVÍ V ČR

2.1 Vývoj retailového bankovníctví od roku 1989

Od 1. 1. 1990 začaly v Československu platit dva nové zákony:

- Zákon o bankách a spořitelnách – upravoval postavení, působnost a bankovní obchody v oblasti obchodního bankovníctví
- Zákon o Státní bance Československé – upravoval centrální (emisní) bankovníctví státu

Oba tyto zákony přinesly významné institucionální změny. Státní banka Československá byla ponechána jako výhradně emisní banka státu, bankovní sektor mohla usměrňovat převážně nepřímými nástroji. Přestala být podřízena vládě a částečně byla podřízena pouze parlamentu.

Obchodní činnosti Státní banky československé byly převedeny na nově vzniklé univerzální obchodní banky, kterými byly Komerční banka, Investiční banka, Všeobecná úvěrová banka. Stávající banky jako Česká státní spořitelna, Slovenská státní spořitelna, Československá obchodní banka a Živnostenská banka byly zachovány.

Byl umožněn vznik nových obchodních bank ve formě akciových společností nebo družstev. Minimální základní kapitál byl 50 milionů Kč. Zahraniční banky mohly zřizovat svá pracoviště v Československu pouze jako dceřiné společnosti. Obchodní banky začaly působit jako podnikatelské subjekty a postupně byly i banky založené jako státní peněžní ústavy přeměněny na akciové společnosti a částečně privatizovány. Byly stanoveny nástroje emisní banky k usměrňování obchodních bank.

Během let 1990-92 vzniklo několik soukromých bank. Vzniká nová banka se státní účastí se specifickým posláním – Konsolidační banka a svou specifickou úlohu přebírá Českomoravská záruční a rozvojová banka. K 1. 1. 1992 byly přijaty nové zákony (č. 21/1992 Sb.) pro oblast bankovníctví, protože původní byly poznamenány dobou svého vzniku a malou zkušeností při jejich tvorbě.

Od 1. 1. 1993 došlo k rozdělení Československa a v důsledku toho k oddělení měn nových států a rozdělení jejich bankovních soustav. Státní banka československá se rozdělila na *Českou národní banku a Národní banku Slovenska*.

Po roce 1993 došlo v české bankovní soustavě k zavedení instituce stavebních spořitelen určených k podporování bytové soustavy, ke zvýšení minimální výše základního kapitálu bank na 500 milionů Kč, k pojištění vkladů fyzických osob v bankách s podporou státu, k zavedení hypotéčního bankovníctví určeného k podpoře stavební činnosti, k zavedení instituce spořitelních a úvěrových družstev určených k podpoře vzájemného financování členů.

Od 1. 7. 1995 zahájila svou činnost Česká exportní banka. Je to banka s devizovou licencí se 100% kapitálovou účastí státu, jejím posláním je především podpora zahraničního obchodu. [7]

Od 1. 9. 1998 vstoupila v platnost 10. novela zákona o bankách č. 21/1992 Sb., která mj. zahrnuje rozšíření pojištění vkladů i na právnické osoby a rozšíření ustanovení o bankovní tajemství.

V letech 1998 – 2001 proběhla privatizace českých bank, tzv. bankovní čtyřky: Investiční a poštovní banka – NOMURA, Československá obchodní banka – KBC Belgie, Česká spořitelna – Erste Bank Rakousko, Komerční banka – Société Générale Francie.

V následujícím období prodělal bankovní sektor ČR řadu změn. Ať už to byly legislativní podmínky nebo požadavky na jednotlivé banky – pravidla likvidity, požadavky na kapitálovou přiměřenost, pravidla pro úvěrovou angažovanost bank, atd. Avšak i přes tyto omezující požadavky do roku 2004 tvořilo bankovní soustavu 35 bank a poboček zahraničních bank.

Rok 2005 znamenal pro české banky převážně pozitivní období. Celková aktiva bankovního sektoru se po vstupu do Evropské unie zvyšovala velmi rychlým tempem. Růst aktiv byl v tomto teritoriu tažen úvěrovou expanzí. Česká republika patří mezi země, kde je zázemí levných primárních zdrojů bank jedno z největších. Ve většině zemí existuje v oblasti úvěrování relativně silný konkurenční tlak, který působí na pokles úrokových marží a současně ovlivňuje poplatkovou politiku bank, především na trhu spotřebitelských úvěrů a úvěrů na bydlení.

V roce 2006 se domácí banky zaměřily na další boj o klienta. Banky pokračovaly v rozšiřování produktové nabídky, zvyšování bezpečnosti či snižování a zjednodušování poplatků. Hlavním faktorem však byl dynamický rozvoj úvěrů, který doprovázelo zjednodušení a

zrychlení celého procesu vyřízení úvěru a zvýšení dostupnosti půjček. Tomu nahrávala i pokračující dobrá výkonnost české ekonomiky, která umožnila držet nízko úrokové sazby.

V roce 2007 byl ve Sbírce zákonů publikován s účinností od 1. 7. 2007 pod číslem 120/2007 Sb. zákon o změně některých zákonů v souvislosti se stanovením kapitálových požadavků na banky, spořitelny a úvěrní družstva, obchodníky s cennými papíry a na instituce elektronických peněz. Jedná se o implementaci směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES, které jsou evropskou adaptací dohody o kapitálových požadavcích označované jako Basel II. [22]

V současnosti se banky zaměřují na elektronické bankovníctví, které umožňuje lépe rozvíjet přeshraniční obchody, stává se prvkem konkurenčního boje a jeho prostřednictvím banky operativně spolupracují s nebankovními subjekty. Jednoduché transakce, standardizované produkty a bankovní informace jsou nabízeny při využití elektronických prostředků spojení klienta s bankou a bankomatem (ATM) bez nutnosti návštěvy tradiční "kamenné" instituce, což je pro občany pohodlnější a šetří jejich čas.

Banky dále rozšiřují nabídku svých služeb např. o oblast alternativních spořicíh produktů (penzijní a podílové fondy, životní pojištění, atd.). Ty jsou často spravovány dceřinými společnostmi jejich finanční skupiny. Nejvýhodnější z těchto produktů je penzijní připojištění. Penzijní fondy mají státem vymezenou působnost, čímž je minimalizována rizikovost portfolia, a tím i zvýšena bezpečnost prostředků spravovaných penzijním fondem.

2.2 Současné vývojové trendy v bankovníctví

Základními vývojovými trendy charakterizující současný a očekávaný vývoj v bankovníctví jsou restrukturalizace bank a bankovních systémů, sekuritizace a pokles zprostředkování a univerzalizace.

2.2.1 Restrukturalizace bank a bankovních systémů

Jedná se o propojování národních finančních trhů v celosvětový globální trh. V nových podmínkách mohou obstát pouze velké a silné banky. V rámci restrukturalizace bank a bankovních systémů dochází k fúzi již tak velkých bank, k propojování bank s jinými finančními institucemi, k vytváření velkých nadnárodních celků.

Hlavní důvody vedoucí k fúzím bank a dalších finančních institucí jsou:

- diverzifikace rizika banky prostřednictvím rozšiřování škály produktů,
- dosahování úspor propojováním jednotlivých nabízených produktů (spojování do „balíčků“ zabezpečujících komplexní obsluhu klienta),
- získáním dodatečných výnosů plynoucích např. po spojení dvou bank, jejichž zaměření se vhodně doplňuje, může nová banka dosahovat lepších výsledků.

V důsledku fúzí dochází v bankovníctví ke koncentraci, snižuje se počet bank a zvětšuje se jejich průměrná velikost.

2.2.2 Sekuritizace a pokles zprostředkování

Sekuritizace je proces, při kterém dochází k nahrazování sekundárně neobchodovatelných instrumentů bankovního úvěru instrumenty, se kterými lze obchodovat na sekundárních trzích.

Hlavní důvody, které vedou k sekuritizaci jsou:

- na straně dlužníka – snaha přímým vstupem na finanční trh prostřednictvím emise CP získat kapitál za výhodnějších podmínek než je financování bankovním úvěrem,
- na straně věřitelů – snaha držet svá aktiva v likvidnější formě.

Závažným dopadem sekuritizace pro banky je odliv části klientů, kteří jsou příjemci bankovních úvěrů od bank. Odliv se týká spíše lepších klientů a dochází tak ke zhoršení klientely. Adekvátní reakce na tento jev je, že banky se do procesu sekuritizace aktivně zapojují a stojí u zrodu nových instrumentů.

2.2.3 Univerzalizace

Univerzalizace je významnou tendencí v poslední době. Princip univerzálního bankovního systému byl přijat i pro EU. Banka s univerzální licencí může jako univerzální působit i v těch zemích EU, kde není univerzální bankovní systém. Spolu s trendem univerzalizace bankovních systémů se v mnoha směrech zpřísnují regulační opatření. [1]

3 MORAVSKÝ PENĚŽNÍ ÚSTAV - SPOŘITELNÍ DRUŽSTVO

3.1 Základní údaje o Moravském Peněžním Ústavu – spořitelním družstvu

Obchodní firma: Moravský Peněžní Ústav – spořitelní družstvo (dále jen MPU)

Právní forma: družstvo

Sídlo: Zlín, Náměstí Míru 186, PSČ 760 01

Identifikační číslo: 25307835

Datum zápisu do obchodního rejstříku: 15. srpna 1996

Datum zápisu poslední změny: 13. července 2007

Účel poslední změny: Změna člena představenstva, změna způsobu jednání za družstvo, změna zapisovaného základního kapitálu

Výše základního kapitálu zapsaného v obchodním rejstříku: 50.000.000 Kč

Počet organizačních jednotek: 3

- centrála a pracoviště Březová
- pobočka Zlín
- pobočka Praha

MPU je oprávněn v rámci svého podnikání vykonávat níže uvedené činnosti dle § 3 odst. 1 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů:

- a) přijímání vkladů od členů,
- b) poskytování úvěrů členům,
- c) finanční leasing pro členy,
- d) platební styk, zúčtování a vydávání a správa platebních prostředků pro členy,
- e) poskytování ručení za úvěry a půjčky členů,
- f) otvírání akreditivů pro členy,
- g) obstarání inkasa pro členy,

- h) nákup a prodej cizí měny pro členy,
- i) pronájem bezpečnostních schránek členům.

MPU je výlučně za účelem zajištění povolených činností podle § 3 odst. 1 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech ve znění pozdějších předpisů, které jsou uvedeny v odst. 1 zákona oprávněn:

- a) ukládat vklady v družstevních záložnách a bankách a u poboček zahraničních bank,
- b) přijímat úvěry od družstevních záložek a bank,
- c) nabývat majetek a disponovat s ním,
- d) obchodovat na vlastní účet s devizami a nástroji směnných kurzů a úrokových sazeb za účelem zajištění rizik vyplývajících z povolených činností podle § 3 odst. 1 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů,
- e) obchodovat na vlastní účet s registrovanými cennými papíry, nestanoví-li zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů, jinak.

MPU byl vznikl ve Zlíně dne 15. 8. 1996 v souladu se zákonem č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrních družstvech. Na českém finančním trhu tedy úspěšně působí více jak 11 let. V rámci integrace dohledu nad finančním trhem se i MPU dostal od 1. 4. 2006 pod dozоровou autoritu Českou národní banku, která převzala dohled nad tímto segmentem od Úřadu pro dozor nad družstevními záložkami. Česká národní banka stanovila pro družstevní záložny přísná regulační kritéria velmi podobná bankovnímu sektoru, která mají za cíl zajištění stabilního hospodaření a obezřetné chování všech dohlížených subjektů. Nové regulační požadavky, nové možnosti služeb a přechod pod Českou národní banku se pro MPU staly příležitostí pro další zvýšení kvality služeb v rámci finančního sektoru.

Počet klientů MPU a s tím spojená i výše jejich vkladů každým rokem stabilně roste. Koncem února 2008 překročil počet klientů hranici **4 000** členů a výše vkladů již přesáhla **1,4 miliardy Kč**. Prostřednictvím těchto údajů se Moravský Peněžní Ústav řadí na špičku mezi největší družstva v České republice.

V červnu 2006 byl v MPU navýšen základní kapitál. V současné době jeho výše dosahuje již 82,6 milionu korun a významně tak převyšuje zákonem stanovené minimum. Tato sku-

tečnost je silnou a stabilní základnou hospodaření MPU a vytváří bezpečný prostor pro další rozvoj.

MPU vydává svůj vlastní informační zpravodaj, který zdarma dodává do domácností ve Zlínském kraji a v Praze. Obsahuje informace o činnostech MPU, aktuální sazebník i stav depozit. Dále se věnuje aktualitám a osobnostem z regionu a novinkám z "Valašského království".

Členem MPU může být každá fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům. Členství vzniká po doručení písemné přihlášky, zaplacení vstupního vkladu a schválení členství orgány MPU. Písemná přihláška je jednoduchý tiskopis, který se zájemci na základě občanského průkazu vypracují zaměstnanci MPU. Vstupní vklad ve výši 100 Kč je splatný současně s doručením přihlášky. Je součástí tzv. členského vkladu. Členský vklad slouží k zajištění základního jmění MPU. Jeho celková výše v současnosti činí 1.000 Kč a skládá se ze vstupního vkladu (100 Kč) a doplatku členského vkladu (900 Kč). Doplatek musí být uhrazen do jednoho roku po vzniku členství v MPU. Členský vklad přináší podíl na zisku a při ukončení členství se vrací zhodnocený o poměrnou část kapitálu. **Stanovy** obsahují všechny principy a pravidla, kterými se MPU řídí při své činnosti. Jsou k dispozici na všech pracovištích MPU.

Vize a poslání

Hlavním posláním MPU je poskytovat kvalitní služby svým klientům. Vize do budoucna představuje být peněžním ústavem s jedinečnou nabídkou a nadstandardní kvalitou služeb. Klienti jsou vždy na prvním místě a rozvoj poznávání a následné plnění jejich potřeb je naprostou prioritou. Cílem je vytvořit osobní vztah mezi klientem a jeho peněžním ústavem.

MPU plánuje postupně otevřít i nové pobočky v ČR. Časově nejbližší se tak stane v Brně a Ostravě. Internet a moderní komunikační prostředky považuje za další vhodný způsob jak oslovit stávající i nové klienty a zajistit jim nadstandardní služby i v oblasti e-bankingu.

Partneři a hodnoty

S partnery vytváří MPU silné a stabilní zázemí pro ještě lepší služby klientům. Cílevědomě projevuje vysokou míru společenské a sociální odpovědnosti. Dlouhodobě se angažuje v oblasti kulturních, společenských a charitativních aktivit. Podporuje i neziskové organizace a projekty.

Mezi partnery patří Divadlo Radka Brzobohatého, Divadlo Minor, akce Moravský ples v Praze, ZOO Lešná ve Zlíně, Dětský rehabilitační stacionář Zlín – Nivy. [11]

3.2 Retailové produkty MPU

MPU zřizuje běžné účty v CZK, USD a EUR. Mezi základní služby, poskytované klientům, patří vedení vkladových účtů s termínovanou výpovědní lhůtou, vkladních knížek, dětských kont a vedení běžných účtů. Vklady na těchto účtech jsou ze zákona č. 87/1995 Sb., povinně pojištěny, stejně jako vklady v bankovních institucích, tzn. na jednoho vkladatele na 90 % hodnoty vkladu až do výše ekvivalentu 25.000 EUR.

3.2.1 Spořicí účet - korunový

Korunový vkladový účet s termínovanou výpovědní lhůtou je **nejvýhodnější spořicí účet na trhu s úrokem až 5,3 %** a splňuje požadavky členů MPU na pravidelné či nepravidelné spoření. Je to současně produkt, který zajišťuje přístup k penězům ve zvolené době. Výpovědní lhůty jsou stanoveny od jednoho do osmnácti měsíců. Zvolené částky může člen MPU postupně vypovídat, současně může mít nastaveno více výpovědí. Termíny pro uložení jsou: 1, 3, 6, 12 a 18 měsíců. Dlouhodobě nejoblíbenějšími jsou vkladové účty se šestiměsíční a tříměsíční výpovědní lhůtou. Ukládat lze od 100.000 Kč výše, horní hranice není omezena. Vklad nad 1 mil. Kč je úročen individuálně.

3.2.2 Vkladní knížka

Výhodou oproti standardnímu vkladovému účtu je větší přehlednost zůstatků na vkladní knížce oproti standardním výpisům a navíc je přesně zdokumentována historie účtu s veškerými pohyby. Úrokové sazby jsou stejné jako u vkladového účtu.

3.2.2.1 Vkladní knížka s termínovanou výpovědní lhůtou - vklady v Kč

Tento účet plně splňuje požadavky klientů na pravidelné či nepravidelné spoření. Je to současně produkt, který zajišťuje přístup k peněžním prostředkům ve zvolené době. Výpovědní lhůty jsou stanoveny od jednoho měsíce až do 1,5 roku. Zvolené částky může klient postupně vypovídat, současně může mít nastaveno více výpovědí. Dlouhodobě nejoblíbenějšími jsou vkladní knížky se šestiměsíční a tříměsíční výpovědní lhůtou. Ukládat lze od 100.000 Kč výše, horní hranice není omezena.

3.2.3 Dětské konto

Jedná se o kombinaci výše uvedených produktů. Majitelem pojištěného vkladového účtu s termínovanou výpovědní lhůtou může být jen osoba starší 18 let. K založenému účtu bude vydána vkladní knížka do jehož vpisového pole je možno na přání klienta umístit jméno, pro koho je spořeno. Po ukončení vydávání vkladních knížek na doručitele je tak možno splnit oblíbené spoření pro jiné osoby (děti, vnuci, atd.). Úrokové sazby jsou stejné jako u vkladového účtu.

3.2.3.1 *Dětské konto vedené ve formě vkladní knížky s výpovědní lhůtou*

Tento účet rovněž splňuje požadavky klientů na pravidelné či nepravidelné spoření. Je to současně produkt, který zajišťuje přístup k peněžním prostředkům ve zvolené době. Vzhledem ke specifičnosti tohoto Dětského konta jsou výpovědní lhůty stanoveny na 6 nebo 18 měsíců a je tam možný i menší počáteční vklad 10.000 Kč. Horní hranice není omezena. Zvolené částky může klient postupně vypovídat, současně může mít nastaveno více výpovědí.

3.2.4 Spořicí účet - devizový (USD, EURO)

Tento účet plně splňuje požadavky klientů na uložení si volných finančních prostředků v cizí měně, ale i na pravidelné či nepravidelné spoření na nekorunovém účtu. Je to současně produkt, který zajišťuje přístup k peněžním prostředkům ve zvolené době. Výpovědní lhůty jsou stanoveny od jednoho měsíce až do 1,5 roku. Zvolené částky může majitel účtu postupně vypovídat, současně může mít nastaveno více výpovědí. Minimální vklad je 4.000 EUR či USD, horní hranice není omezena. Vklad nad 40.000 EUR či USD je úročen individuálně.

3.2.5 Běžný účet

Pro osobní potřeby i pro podnikání fyzických osob nabízí MPU běžné účty v měnách – koruny, USD a EUR. Za základ kvalitního platebního styku považuje spolehlivou elektronickou komunikaci. Veškeré úsilí podřizuje tomu, aby platby byly zpracovány včas. Příkazy k úhradě mezi členy MPU provádí ve dni, který si klient sám určí. Pro převod do jiného peněžního ústavu používá on-line systému Komerční banky. Příkazy k platbám doručené

do 14. hodiny jsou ještě týž den zúčtovány. Pro dispozice k platbám může použít klient všechny pobočky MPU.

3.2.6 Zahraniční platby

MPU zajišťuje svým členům kvalitní platební styk do a ze zahraničí s využitím spolehlivých partnerů. Z toho důvodu zřizuje běžné účty v CZK, USD a EUR pro osobní potřeby i pro podnikání fyzickým osobám. Dále nabízí zajištění služeb orientovaných na ošetření rizik spojených s vývojem kurzů volně směnitelných měn včetně přístupu na mezibankovní devizový trh. Snižuje tak potencionální ztráty při směně české koruny za cizí měny. [11]

3.3 Úročení vkladů

MPU nabízí zajímavé podmínky, díky kterým může klient dosáhnout nejvyšších výnosů ze spořicíh účtů na finančním trhu. Nejžádanějším produktem je vkladový účet s termínovanou výpovědní lhůtou. Tento produkt je nejvýhodnějším spořicíh účtem na finančním trhu. A to nejen v konkurenci bank, které tradičně nabízejí o něco nižší úroky, ale též mezi spořitelními družstvy.

Tabulka 1. Korunové vkladové účty s termínovanou výpovědní lhůtou, vkladní knížky. [11]

(úrokové sazby v % p.a.)

Výše vkladu (v tis. Kč)	Výpovědní lhůta (měsíce)				
	1 M	3 M	6 M	12 M	18 M
100 - 400	3,3	3,7	4	4,4	4,6
400 - 1000	3,5	4,1	4,5	4,8	4,9
1000 a více	Individuálně (3,7 – 5,3)				

Tabulka 2. Devizové vkladové účty USD, EUR s výpovědní lhůtou. [11]

(úrokové sazby v % p.a.)

Výše vkladu (v tis. USD, EUR)	Výpovědní lhůta (měsíce)				
	1 M	3 M	6 M	12 M	18 M
4-15	2,8	3,2	3,5	3,8	4
15 - 40	3	3,6	4	4,3	4,4
40 a více	Individuálně (3,2 – 4,7)				

Vklady jsou úročeny progresivně, a to podle výše zůstatku na vkladovém účtu a délky výpovědní lhůty, kterou si klient zvolí. Klient může ovlivnit disponibilitu svých finančních prostředků, neboli může zadat na jednom vkladovém účtu více výpovědí. Vypovězenou částku lze vybrat po uplynutí výpovědní lhůty po dobu sedmi dnů.

Úroky jsou vypočítávány denně a připisovány vždy ke konci kalendářního čtvrtletí. Po jejich připsání lze úrok bezplatně vybrat v hotovosti či převést bezhotovostně na zvolený účet. [11]

3.4 SWOT analýza MPU

Tabulka 3. Swot analýza MPU. [Zdroj: vlastní zpracování]

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dohled ČNB nad MPU • Každoroční růst klientů a vkladů • Silná a stabilní základna hospodaření • Intenzivní péče o klienty 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedůvěra některých občanů ve spořitelní družstva • Poměrně vysoká konkurence • Omezené možnosti oslovit široké spektrum klientů
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nové trhy • Nové produkty 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snížení poplatků za služby u konkurence • Nové akce konkurence

4 CHARAKTERISTIKA STUDENTSKÝCH ÚČTŮ VYBRANÝCH BANK

Ve vyspělých zemích je již dlouhou řadu let pro banky pravidlem poskytovat studentům zejména vysokých škol vedení účtu včetně doplňkových služeb za výrazně výhodnějších podmínek než u běžných klientů. S rostoucí konkurencí na českém bankovním trhu se dočkali obdobné nabídky i studenti českých škol.

V ČR je studentský účet určen nejen českým studentům vysokých a středních škol, ale i cizincům, kteří se na území ČR zdržují za účelem studia. Banky často limitují i horní věkovou hranici studentů. V poslední době banky rozšířily nabídku studentských účtů i mezi studenty vyšších odborných a středních škol.

K založení účtu v ČR je u mnou monitorovaných bank nutné předložit platný průkaz totožnosti žadatele (občanský průkaz, cestovní pas, popř. rodný list). U nezletilých zájemců se navíc vyžaduje přítomnost jejich zákonného zástupce, který rovněž musí prokázat svou totožnost příslušným dokladem. Další podmínkou je potvrzení o studiu. Některým bankám stačí doložit tento doklad jednou za celou dobu studia, jiné vyžadují jeho předložení do konce měsíce příslušného kalendářního roku. Pokud ho banka nedostane, převede studentský účet na běžný, čímž klient ztratí všechny dosavadní výhody.

Zvýhodněno bývá vedení účtu včetně zasílání výpisů a vydání elektronické platební karty (vše často zdarma). Dále banky nabízí širokou paletu doplňkových služeb zdarma nebo za zvýhodněných podmínek: kontokorentní úvěr, úvěry na studium, spořicí účty, směnu peněz apod. Rozsah doplňkových služeb se mezi bankami liší, některé banky připisují i peněžitou prémii za využívání platební karty, červený diplom apod.

Studentský účet je možné vybírat podle rozsahu nabízených výhod, doplňkových služeb, dostupnosti pobočky či elektronického bankovníctví dané banky. Studenti přitom nejsou svým výběrem omezeni na jednu banku a mohou si zřídit účet i u více bank a využívat tak maximální rozsah služeb.

Banky ve svých kalkulacích počítají se dvěma skutečnostmi. Zaprvé lidé s vyšším vzděláním mají obecně vyšší příjmy a zadruhé, když si student otevře účet, s největší pravděpodobností ho nezruší. Tedy banky investují do studentů, aby po ukončení studia svou investici zhodnotily. Rizika spojená se studentskými konty nejsou pro banku příliš vysoká, neboť rodiče poskytují svým dětem záruku. [12]

Studentská konta u nás nabízí 11 bankovních domů, kterými jsou: Česká spořitelna – Program Student+ , ČSOB - Studentské konto Plus, eBanka - Studentský program, GE Money Bank - Genius Student, Komerční banka – G2, Oberbank AG pobočka ČR - StartKonto, Poštovní spořitelna - Postžiro Junior, Raiffeisenbank - Kompletkonto Student, UniCredit Bank - Studentské Konto, Volksbank CZ - FREE konto, Waldviertler Sparkasse von 1842 pobočka - S-Club konto.

V níže uvedené části jsem se zaměřila především na kladné a záporné stránky studentských účtů a na veškeré zpoplatněné nebo zdarma nabízené služby, které poskytují na našem bankovním trhu nejvýznamnější banky.

4.1 Česká spořitelna – Program Student+

Tento produkt je určen českým studentům všech typů škol od 15 do 30 let, českým studentům studujícím v zahraničí a zahraničním studentům studujícím v České republice. Účet není možné využívat pro podnikatelskou činnost.

Mezi hlavní výhody Programu Student+ patří:

- zdarma zřízení a vedení Programu Student+,
- okamžité vydání mezinárodní platební karty Visa Electron Student+, kterou má klient po celou dobu Programu Student+ zdarma,
- bezplatné zřízení, vedení a změna výše kontokorentu na financování potřeb v průběhu studia a bezplatné vydání kreditní karty Kredit+ Visa Electron, a to až do výše 40 tis. Kč,
- zdarma ovládání účtu prostřednictvím internetu nebo telefonu ,
- zřízení trvalých příkazů a povolení k inkasu (pro úhrady za ubytování, stravování, školné apod.) bez poplatku,
- změny a zrušení trvalých příkazů a povolení k inkasu prostřednictvím služby SERVIS 24 zdarma,
- úvěr do výše 300 tis. Kč pro studenty vysokých škol s možností snížené splátky po dobu studia a s výhodnou úrokovou sazbou po celou dobu splácení úvěru, a to bez poplatku za zpracování a vyhotovení žádosti úvěru,
- peněžitá odměna 10.000 Kč za červený diplom a vedení účtu u ČS minimálně 3 roky,

- příspěvek ve výši 200 Kč na pořízení a každoroční prodloužení platnosti mezinárodní studentské karty ISIC.

Mezi nevýhody v rámci Programu Student+ patří:

- výše vkladů a výběrů zaúčtovaných ve prospěch/na vrub účtu majiteli účtu mladšímu 18 let je omezena částkou 20 tis. Kč za kalendářní měsíc,
- poměrně vysoké poplatky za výběr na přepážce a příkazy k úhradě jak v rámci banky, tak do jiné banky (na přepážce),
- vysoký sankční úrok při nesplacení či přečerpání poskytnutého kontokorentu (25 %). [13]

4.2 ČSOB – Studentské konto Plus

Konto je určené fyzickým osobám - nepodnikatelům ve věku od 15 do 28 let. Oproti běžným účtům a standardním kontům s ním nemusí klienti platit za výběry platební kartou z bankomatů ČSOB, za příchozí či odeslané platby, stejně jako za vybrané služby spojené s vedením účtu.

Mezi hlavní výhody Studentského konta Plus patří:

- zdarma vedení účtu se čtvrtletními výpisy zasílanými poštou (popř. měsíčními výpisy zasílanými elektronicky),
- studenti VŠ a VOŠ mohou bez poplatku získat půjčku do výše 20.000 Kč,
- zdarma platební karta VISA Classic s neomezeným počtem výběrů z bankomatů ČSOB v ČR,
- zdarma příchozí platby v rámci tuzemského korunového platebního styku,
- odeslané korunové platby zadané přes služby ČSOB Internetbanking 24 nebo ČSOB Mobil 24.

Mezi nevýhody pak patří:

- povolené přečerpání účtu je podmíněno předložením indexu, ISIC karty nebo identifikační karty (papírové potvrzení s razítkem školy není akceptováno),
- velmi nízké úročení běžného účtu (0,05 %). [14]

4.3 GE Money Bank – Genius Student

Genius Student je běžný nepodnikatelský účet určený pro studenty ve věku od 15 do 26 let. GE Money Bank nabízí řadu výhod zdarma:

- zdarma vedení účtu včetně výpisu,
- vedení 3 dalších služeb zdarma, které je možné kdykoliv podle potřeby a zdarma vyměnit,
- možnost vyměnit si standardní měsíční výpis za elektronický eVýpis,
- zdarma první 2 výběry z bankomatu GE Money Bank v měsíci,
- kompletní přehled o dění na účtu prostřednictvím SMS zpráv,
- zdarma zadávání trvalých platebních příkazů a ostatních pravidelných plateb (u přímého bankovníctví navíc zdarma i jejich změna a zrušení),
- možnost získat 900 Kč v případě doporučení 3 kamarádů, kteří si u GE Money Bank založí účet.

S účtem Genius Student je možné si vybrat tyto služby:

- platební karty: mezinárodní Maestro, mezinárodní MasterCard Standard, MasterCard Internet,
- přímé bankovníctví: Internet banka, Mobil banka, Telefon banka,
- kontokorentní úvěr Flexikredit,
- na účet je možné navázat i spořicí účet a termínovaný vklad.

I toto konto má své nevýhody:

- ze sledovaných studentských kont si účtuje nejvyšší poplatky za výběr na přepážce,
- vysoké úročení kontokorentu (17,90 %). [15]

4.4 Komerční banka – G2

Konto G2 je určeno studentům od 15 do 19 let a studentům od 20 do 30 let, pokud jsou studenty řádného studia. Konto G2 nabízí Komerční banka ve dvou variantách. U základní verze G2 se nepožaduje žádný měsíční poplatek za vedení účtu. Pro ty, kteří rádi cestují je připravena nadstandardní verze G2 za 20 Kč měsíčně za vedení účtu.

V základním balíčku získá klient:

- běžný účet v Kč s možností jít do minusu až do výše 20.000 Kč
- mezinárodní elektronickou platební kartu Maestro,

- 1 výběr z bankomatů KB touto kartou měsíčně zdarma,
- telefonní bankovníctví - Expresní linka KB,
- přístup k účtu prostřednictvím internetu,
- mobilní bankovníctví Mobilní banka,
- aktivní transakce zadané prostřednictvím služby Mobilní banka zdarma,
- možnost čerpat studentský úvěr ve výši až 500.000 Kč,
- zasílání e-mailu o zůstatcích na účtu,
- zasílání výpisů s měsíční četností elektronicky a nebo poštou,
- možnost získat roční bonus 333 Kč pro aktivní uživatele konta,
- slevy u obchodních partnerů,
- bonus 200 Kč za ISIC/UNIKartu.

V nadstandardním balíčku získá uživatel:

- všechny produkty a služby základního balíčku,
- embosovanou mezinárodní kartu MasterCard s cestovním pojištěním v rámci karty zdarma a se všemi výběry z bankomatů KB touto kartou také zdarma,
- plnohodnotné internetové bankovníctví Mojebanka,
- aktivní transakce zadané prostřednictvím služby Mojebanka zdarma,
- virtuální platební kartu e-Card pro bezpečné platby na internetu.

Vlastníkům studentského účtu u KB nabízí cestovní agentura Student Agency a vzdělávací agentura Tutor zajímavé slevy.

K nevýhodám G2 konta patří:

- vysoké poplatky za výběr na přepážce,
- nejvyšší poplatky za výběr z cizího bankomatu,
- vysoký sankční úrok při nesplacení či přečerpání poskytnutého kontokorentu - 25 % . [16]

4.5 Poštovní spořitelna – Postžiro Junior

Klientům ve věku od 15 do 26 let (s automatickým převodem na program Klasik při zachování čísla účtu v 26 letech) nabízí Poštovní spořitelna k nepodnikatelským účelům osobní účet se zvýhodněnou úrokovou sazbou a minimálními poplatky. Účet je možné založit a potom obsluhovat na každé poště.

K účtu získá majitel účtu zdarma tyto výhody:

- vydání jedné ze slevových karet - kartu mládeže Euro<26, mezinárodní kartu studentů ISIC nebo mezinárodní kartu učitelské profese ITIC,
- vydání Maxkarty,
- zřízení a vedení povoleného přečerpání účtu (od 18 let).

K hlavním nevýhodám patří:

- poplatek za zrušení účtu 200 Kč. [17]

4.6 Raiffeisenbank – Kompletkonto Student

Kompletkonto Student je osobní účet, který je určen studentům řádného denního studia středních a vysokých škol od 15 do 26 let věku.

Za cenu 20 Kč za měsíc klient získá:

- běžný účet, na který si může nechat nastavit trvalé platby zdarma (např. na úhradu ubytování, paušálu za telefon),
- zvýhodněné úročení na běžném účtu,
- internetové, GSM nebo telefonní bankovníctví,
- mezinárodní platební kartu VISA Electron nebo Maestro,
- stálou finanční rezervu - možnost jít i do mínusu,
- zdarma veškeré příchozí platby na účet, 2 výběry měsíčně z bankomatu Raiffeisenbank,
- prostřednictvím SMS zpráv a e-mailů přehled o použití platební karty a stavu o pohybech na účtu,
- možnost zřídit si k platební kartě cestovní pojištění.

Nevýhody Kompletkonta Student:

- vysoké poplatky za výběr na přepážce,
- nejvyšší poplatky za výběr hotovosti z vlastního bankomatu,
- vysoké úročení kontokorentu (17,9 %). [18]

4.7 Volksbank CZ – FREE Konto

Volksbank FREE konto je program bankovních služeb pro studenty středních, vyšších odborných, jazykových a vysokých škol (občany České republiky, ale i cizí státní příslušníky) ve věku od 15 do 26 let. Volksbank FREE konto nabízí svým klientům:

- zdarma zřízení trvalého příkazu, platby SIPO a povoleného inkasa,
- zdarma zřízení kontokorentního úvěru ve výši od 5 do 20 tis. Kč (maximální výše je stanovena podle typu školy a dosaženého ročníku studia),
- mezinárodní elektronickou čipovou platební kartu VISA Electron nebo Maestro včetně cestovního pojištění Standard,
- přímé bankovníctví (Internet banking, Phone banking),
- k platební kartě si může klient navíc sjednat i pojištění proti ztrátě či krádeži. [19]

4.8 mBank – mKonto

V této části bych ráda věnovala pozornost nové agresivní konkurenci – internetové bance **mBank**, která vstoupila na český trh v listopadu 2007 a zavedla radikální snížení základních poplatků. V lednu 2008 uvedla na českém bankovním trhu velmi atraktivní nabídku, a to spořicí účet úročený sazbou 3,5 % p.a.

4.8.1 Základní údaje o mBank

mBank je retailovou divizí polské BRE Bank SA, která patří německé Commerzbank. Nejspornou výhodou nové internetové banky je, že její model byl už úspěšně aplikován v sousedním Polsku, kde mBank zahájila svoji činnost v roce 2000. Od té doby se jí podařilo získat úctyhodných 1,6 miliónů klientů a zaujmout přední místo mezi internetovými bankami v Polsku. Jen od počátku letošního roku mBank otevřela 415 tisíc účtů, což znamená každý třetí nově otevřený v Polsku.

Nabídka produktů a služeb zahrnuje v první fázi osobní a spořicí účty a platební karty, dále pak hypoteční úvěry a spotřebitelské půjčky, v roce 2008 přibudou investiční produkty a kreditní karty. Samozřejmostí jsou také služby finančního poradenství. Založit a spravovat produkty prostřednictvím internetu a telefonu může každý, kdo dovršil 18 let. Výše základního vkladu není stanovena. Konto lze založit výhradně přes internet, přičemž klien-

ta následně kontaktuje kurýr, který mu doručí smlouvu. Konto tak začne být funkční zhruba za týden.

Obchodní síť mBank v ČR bude tvořena 12 finančními centry a 18 kiosky, tohoto stavu plánuje dosáhnout v polovině roku 2008. Finanční centra jsou postupně budována ve větších městech, mKiosky jsou situovány do největších obchodních center. Návštěvník v nich najde terminály se stálým přístupem na internet k obsluze svých účtů, telefony s přímým spojením na call centrum banky (mLinku) a v neposlední řadě také finanční poradce. Hlavním distribučním kanálem zůstává internet a telefon - pomocí nich může mít klient nepřetržitý přehled o svých financích.

mBank na svých webových stránkách používá moderní nástroje komunikace – **mFórum** a **mBlog**. Zde mohou stávající i potenciální klienti aktivně diskutovat mezi sebou i se specialisty či běžnými zaměstnanci mBank.

4.8.2 Mise a vize

Hlavním cílem mBank je radikálně změnit vnímání banky jako instituce, vytvořit prostředí, ve kterém si může klient sám vybrat způsob správy svých peněz a podílet se na jeho rozvoji.

mBank nabízí velmi výhodnou úrokovou sazbu, neúčtuje poplatky za vedení účtu, odchozí a příchozí platby, ani za vydání karty. Tři výběry z kteréhokoliv bankomatu jsou zdarma - a všechny v zahraničí. To vše není vázáno na minimální zůstatek, pravidelné příjmy nebo omezenou zaváděcí dobu nabídky.

Klienti mají pomocí internetu a telefonu neustálý přehled o svých financích, pro fyzický kontakt jsou zde finanční centra a mKiosky. mBank využívá nové postupy a obchodní modely, což považuje za jednu z hlavních konkurenčních výhod. mBank dále nabízí výhodné hypotéky, které lze splácet velmi flexibilně. [20]

4.8.3 Retailové produkty mBank

mBank přichází na český trh s touto nabídkou služeb:

- osobní účet mKONTO,
- spořicí účet eMAX,

- m HYPOTEKA s variabilním úrokem a možností kdykoliv ji splatit.

Přestože mBank ve své nabídce nenabízí studentské konto, rozhodla jsem se jejich běžný účet **mKonto** zahrnout mezi srovnávané produkty pro studenty, neboť poplatky a služby tohoto produktu jsou téměř nulové.

4.8.4 mKONTO

mKONTO je osobní účet. Založení i správa je bez poplatků pro všechny bez ohledu na výši aktiv nebo obrátů. Zároveň klient neplatí nic za příchozí a odchozí platby či šablony plateb a má nad svými penězi nepřetržitou kontrolu 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Úročení účtu je pohyblivé a odvíjí se od sazby PRIBOR. Ta je dána rozhodnutím České národní banky. V okamžiku spuštění nabízí **mKONTO** úrok **0,3 %**. Vklady jsou úročeny bez ohledu na jejich výši.

U mBank se neplatí ani za příchozí platby, ani za prováděné platební příkazy. Ať už se posílají peníze v rámci mBank nebo na účet do jiné banky. Práci s internetovým bankovníctvím usnadňuje možnost definovat až 50 šablon plateb. Platební příkazy lze také nastavit s budoucím datem uskutečnění.

K **mKONTU** získá klient zdarma kartu Visa Classic. Bezhotovostní transakce v obchodech i na internetu jsou zdarma. Neplatí se ani za správu karty. Dodatková karta je také zdarma.

Hotovost si klient může vybrat z libovolného bankomatu. Tato karta není sice embossována, ale může se s ní platit prostřednictvím internetu. Nastavení karetních limitů lze změnit v internetovém bankovníctví nebo pomocí mLinky. Zúčtovací měnou pro všechny mezinárodní transakce kartou je EUR. Platí-li klient v eurech, přepočtení na CZK bude provedeno podle kurzovního lístku mBank. Při platbě v jiné měně než EUR nebo CZK je transakce převáděna podle standardního kurzovního lístku Visa na EUR a následně na CZK podle kurzovního lístku mBank.

Možnosti, které přináší karta Visa Classic:

- individuální limity pro transakce (pomocí mLinky či v internetovém bankovníctví),
- možnost nastavit a měnit PIN (pomocí mLinky či v internetovém bankovníctví),

- aktivace karty pomocí internetového bankovníctví,
- sledování všech operací on-line,
- všechny platby bez skrytých poplatků,
- on-line platby v internetových obchodech a využívání služby PayPal nebo Google Checkout.

Výhody mKONTA:

- bezplatný přístup ke kontu pomocí internetu a telefonu,
- založení a správa účtu zdarma,
- platební karta Visa Classic zdarma,
- tři výběry měsíčně z jakéhokoliv bankomatu zdarma, následující stojí 19 Kč,
- výběry z bankomatů v zahraničí zdarma,
- odchozí i příchozí platby zdarma,
- možnost nastavení trvalých příkazů a šablon plateb zdarma;

to vše bez limitů na tok peněz. Tato nabídka platí pro všechny klienty.

K hlavním nevýhodám však patří:

- konto lze založit výhradně jen přes internet,
- mBank neposkytuje kontokorent,
- neposkytuje zprostředkování transakcí na přepážce,

a tedy ve srovnání s nabídkou jiných peněžních ústavů nabízí klientům málo služeb. [21]

4.9 Závěrečné shrnutí

Během analýzy studentských kont jsem zjistila, jaké služby v rámci tohoto produktu nabízí u nás jednotlivé banky a především jak jsou tyto služby zpoplatněny.

Výhody studentských kont spočívají především v minimalizaci provozních nákladů (založení a zrušení účtu zdarma, vedení účtu rovněž zdarma nebo za minimální poplatek, zvý-

hodnění některých bankovních poplatků), poskytování slevových karet či peněžitých premií.

Všechny banky vydávají ke svým účtům platební karty. Jejich vydání a vedení je první rok zdarma, mnoho bank dává vedení a vydávání karet zdarma po celou dobu existence studentského účtu.

Pro závěrečné hodnocení jsem vybrala ukazatele, které jsem shrnula do tabulky a ohodnotila pořadím 1 – 9 (1 – nejlepší, 9 – nejhorší). V závislosti na pořadí jednotlivých ukazatelů jsem provedla celkové pořadí, které vypovídá o nejuvhodnějším účtu konkrétní banky.

Tabulka 4. Vybrané ukazatele pro závěrečné hodnocení.

[Zdroj: vlastní zpracování]

Název banky	Úročení	Hotovostní transakce	Přímé bankovníctví	Příchozí platby	Pravidelné platby	Kontokorent	Zahraniční pl. styk	Pořadí
ČS	4	5	4	3	5	4	1	6
ČSOB	8	2	1	1	5	3	5	5
GE	7	6	5	2	3	3	4	8
KB nadst.	5	3	2	3	4	4	2	4
KB	5	4	7	3	4	4	2	7
PS	2	1	3	1	2	1	5	1
Raiff	1	6	6	1	6	5	6	9
Volk	3	4	3	2	2	2	3	2
mBank	6	7	1	1	1	6	Není znám	3

Úročení běžného účtu

Běžné studentské účty jsou mírně úročeny. Úrokové sazby se pohybují od 0,05 % do 1,2 %. Z tabulky 4. vidíme, že největší úrokovou sazbou úročí běžné účty Raiffeisenbank (1,2 %). Naopak nejmenší úrokovou sazbu nabízí ČSOB (0,05 %).

Hotovostní transakce

Co se týká hotovostních transakcí, nejdražší výběry z vlastního bankomatu má Raiffeisenbank (19 Kč), ovšem 2 výběry měsíčně z vlastního bankomatu jsou zdarma. ČSOB nechce naopak za výběr ze svého bankomatu nic. Nejdražší výběry z cizího bankomatu má Ko-

merční banka (39 Kč) a nejmenší poplatek nabízí Raiffeisenbank (opět 19 Kč). Jednou z největších nákladových položek je výběr peněz na přepážce. U GE Money Bank, Komerční banky nebo Raiffeisenbank zaplatí student až 60 Kč. Jestliže jsem shrnula údaje, které se týkají hotovostních transakcí, zjistila jsem, že nejlevnější poplatky nabízí Poštovní spořitelna. Naopak nejvíce zaplatí student u GE Money Bank a Raiffeisenbank. V tabulce 4. jsem uvedla ale na poslední místo mBank z toho důvodu, že nezprostředkovává hotovostní transakce u přepážky.

Přímé bankovníctví

Ke všem studentským účtům dostane klient některou formu přímého bankovníctví. Obvykle internetové bankovníctví, GSM banking či telefonické bankovníctví. Ne vždy ale vše najednou. Poplatky za transakce bývají při zadání elektronickou formou rovněž zvýhodněny. Nejlépe si stojí mBank, která má tyto služby zdarma, nejhůře Komerční banka.

Příchozí platby

ČSOB, Poštovní spořitelna, Raiffeisenbank a mBank nabízí tuto službu zcela zdarma.

Pravidelné platby

K těmto platbám patří trvalé příkazy, inkaso a SIPO. Zřízení, změnu, zrušení a provedení pravidelné platby poskytuje zdarma mBanka. Nejhorší podmínky má Raiffeisenbank.

Kontokorent

Banky zřizují kontokorent většinou zdarma, rozdílné je však úročení a maximální hranice, kterou si každá banka určuje individuálně. Tato hranice bývá v porovnání s jinými běžnými účty nižší, což je jedna z nevýhod studentských účtů. Sankce za překročení povolené výše kontokorentu se pohybují kolem jedné čtvrtiny dlužné částky. Nejvýhodnější podmínky získá klient u Poštovní spořitelny. Poslední pozici zaujímá mBank, poněvadž kontokorent vůbec neposkytuje.

Zahraniční platební styk

Vzhledem k tomu, že mnoho studentů odjíždí do zahraničí na pracovní stáže či studijní pobyty, využívá i zahraničního platebního styku. Poplatky, které souvisí s odchozími platbami, se pohybují kolem 1 % minimálně od 220 do 300 Kč, maximálně 1.500 – 1.700 Kč. Poplatky za příchozí platby se pohybují rovněž kolem 1 % minimálně od 100 do 300 Kč,

maximálně 750 – 1.095 Kč. V této oblasti bych doporučila Českou spořitelnu a zamítla Raiffeisenbank.

Závěr

Nejvýhodnější účty studentům v České republice poskytuje bezpodmínečně Poštovní spořitelna, která má nejnižší měsíční poplatky spojené s vedením účtu a poskytovanými službami. Navíc ve srovnání s ostatními bankami úročí běžné účty zvýhodněnou úrokovou sazbou (1,10 %). Poskytnutý kontokorent je úročen nejnižší úrokovou sazbou (12 %) a sankcí 15 %. Na posledním místě se umístila Raiffeisenbank, která kromě nejvyšší úrokové sazby, poskytuje nejhorší podmínky.

Tabulka 5. Poplatky za nabízené služby jednotlivých bank. [Zdroj: vlastní zpracování]

Název banky	ČS	ČSOB	GE Money Bank	KB		Poštovní spořitelna	Raiffeisen-bank	Volksbank CZ	mBank
Název konta	Program Student+	Studentské konto Plus	Genius Student	G2 nadst.	Konto G2	Postžiro Junior	Kompletkonto Student	Free Konto	mKonto
Zřízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedení	0	0	0	20	0	10	20	0	0
Zrušení	0	0	0	0	0	200	0	0	0
Počáteční vklad	100	200	200	0	0	200	200	0	0
Minimální zůstatek	100	200	200	0	0	200	200	0	0
Výpis (poštou měs.)	9,50	30	0	0	0	0	20	15	25
Úročení (%)									
Úročení běžného účtů	0,85	0,05	0,10	0,40	0,40	1,10	1,20	1	0,30
Hotovostní transakce									
Vklad na přepážce	8	6	6	0	0	4	10	10	0
Výběr na přepážce	53	30	60	60	60	15	60	30	Neposkytuje
Výběr z vlastního bankomatu	6	0	15	0	5	5	19	3	19
Výběr z cizího bankomatu	25	30	35	39	35	25	19	30	19
Jednorázové příkazy k úhradě									
Příkaz k úhradě v rámci banky (přepážka)	45	30	39	20	20	4	20	24	Neposkytuje
Příkaz k úhradě v rámci banky (internet)	2	0	3	0	4	0,50	2,90	0	0
Příkaz k úhradě do jiné banky	47	30	39	22	22	6	30	24	Neposkytu-

(přepážka)									je
Příkaz k úhradě do jiné banky (internet)	4	0	3	2	6	2	4,90	3	0
Příchozí platby									
Příchozí platby v rámci banky	5	0	5	5	5	0	0	0	0
Příchozí platby v rámci jiné banky	7	0	5	7	7	0	0	6	0
Pravidelné platby (trvalé příkazy/SIPO/inkaso)									
Zřízení pravidelné platby	30	0	0	45	45	0	20	0	0
Změna pravidelné platby	30	40	30	45	45	20	50	30	0
Zrušení pravidelné platby	30	40	30	0	0	20	50	30	0
Provedení prav.platby v rámci banky	5	6	6	4,50	4,50	3	6	0	0
Provedení prav.platby do jiné banky	7	6	6	6,50	6,50	5	6	3	0
Kontokorent									Neposkytuje
Povolení kontokorentu	0	0	1	0	0	0	0	0	
Mínimální výše kontokorentu	5 000	Není znám	5 000	1 000	1 000	2 000	Není znám	5 000	
Maximální výše kontokorentu	40 000	20 000	100 000	20 000	20 000	20 000	150 000	20 000	
Úročení kontokorentu (%)	15,9 %	13,9 %	17,90 %	12 %	12 %	12 %	17,90 %	14,25 %	
Sankční úrok (%)	25 %	15 %	24 %	25 %	25 %	15 %	24,60 %	18 %	

5 PRŮZKUM VEŘEJNOSTI

Průzkum veřejnosti jsem vedla na základě dotazníků, které byly rozdány studentům středních a vysokých škol ve věku od 15 do 26 let v 1. čtvrtletí roku 2008. Ke konkrétním středním školám patřily Střední zdravotnická škola v Přerově, Obchodní akademie v Přerově a Střední pedagogická škola v Litomyšli. Dotazníky dále vyplňovaly například studenti vysokých škol Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Univerzity Palackého v Olomouci a Vysoké školy Báňské v Ostravě. Osloveno bylo celkem 114 studentů, kterým byly dotazníky předány osobně nebo elektronicky prostřednictvím e-mailu.

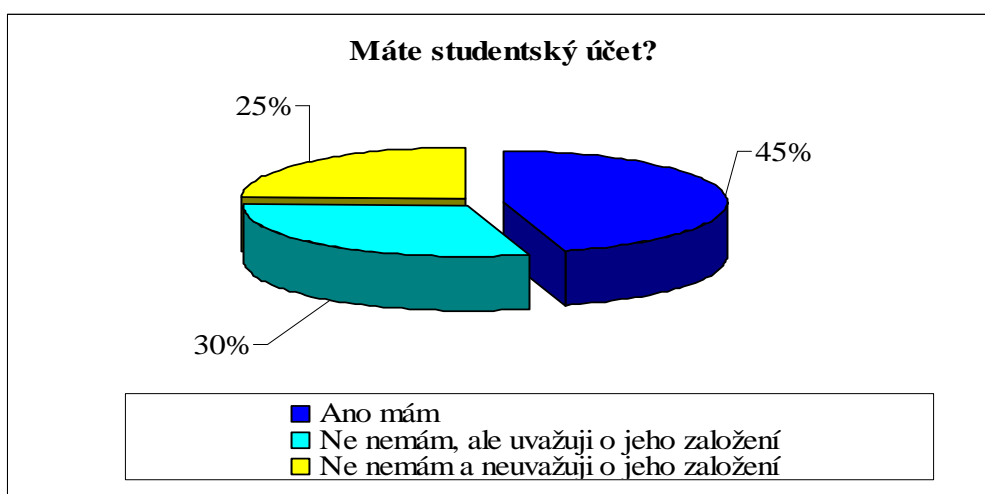
Dotazník je uveden v příloze P III.

5.1 Vyhodnocení otázek z dotazníků

V dotazníku mohli studenti označit jednu odpověď, více odpovědí nebo vypsát vlastní odpověď. Dotazník je rozdělen na 3 části. Část A je určena studentům, kteří mají zřízen studentský účet. Část B naopak vyplňovali studenti, kteří nemají založený studentský účet a poslední část je určena pro obě skupiny.

1. Otázka: „Máte studentský účet?“

Na základě odpovědi na tuto otázku jsou rozčleněny zbývající otázky do 3 částí. Pokud student již účet má, věnuje se pouze části A a C. V opačném případě, odpovídá na otázky z části B a C.

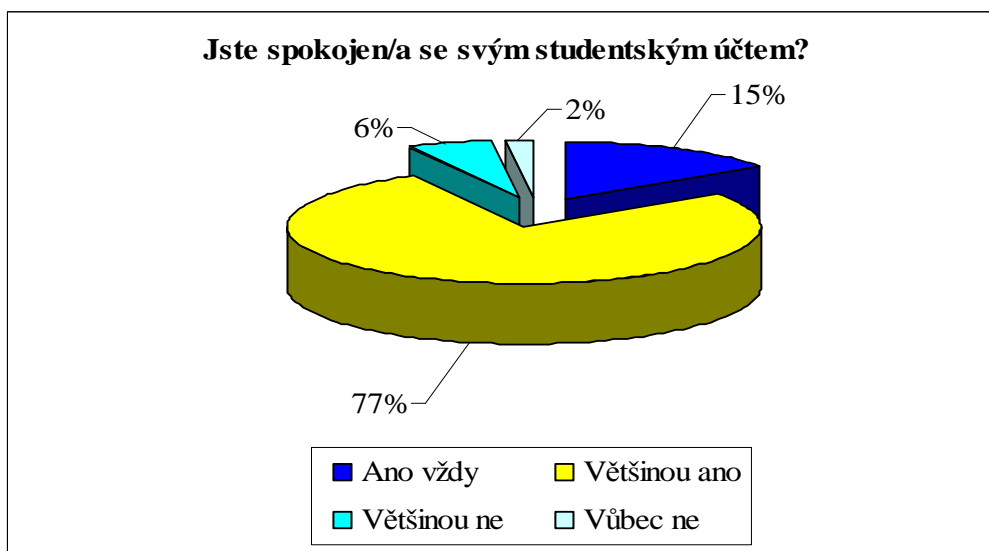
Graf 1. Máte studentský účet? [Zdroj: vlastní zpracování]

Tato otázka měla za úkol zjistit, kolik studentů má či nemá v dnešní době zřízen studentský účet. Ze 114 dotazovaných studentů má založený studentský účet 45 %, přičemž poměr mezi středoškoláky a vysokoškoláky je vyrovnaný. 30 % dotázaných studentský účet sice nemá, ale uvažuje o jeho založení. Pro mé další zpracování je tato skupina klíčová. Jejich požadavky budou jedním z důležitých pilířů, na kterých budu stavět nové studentské konto. Záporná odpověď byla uváděna především studenty středních škol. Poslední výšeč grafu zobrazuje respondenty, kteří účet zřízený nemají a ani neuvažují o jeho založení. Do této skupiny se řadí studenti SŠ, což si vysvětluji tím, že bydlí například v blízkosti školy, nemají žádné pravidelné výdaje (např. na dopravu do školy, ubytování), příjmy z brigád apod.

Část A

2. Otázka: „Jste spokojen/a se svým studentským účtem?“

Záměrem této otázky bylo zjistit, kolik studentů je spokojeno s vedením svého účtu a jak může negativní postoj nespokojených klientů ovlivnit jejich rozhodnutí při změně banky.

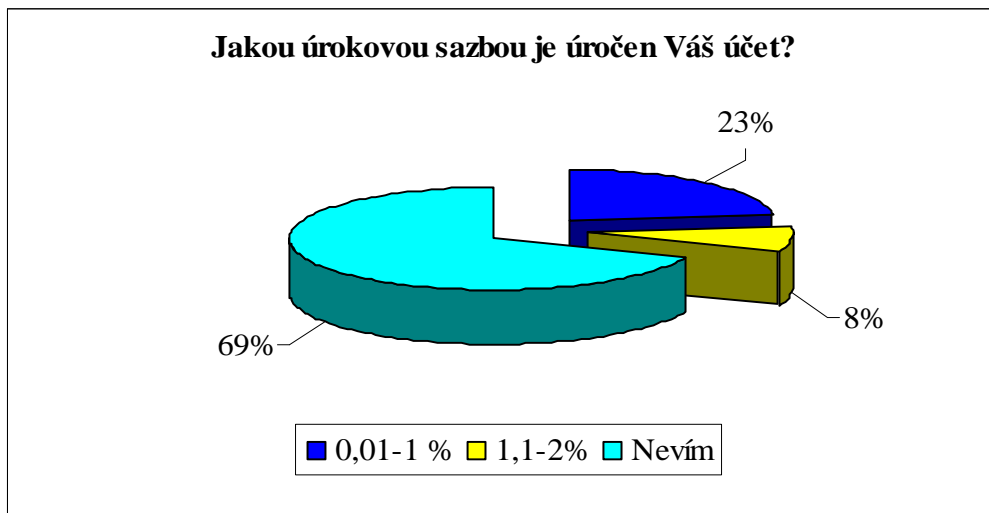
Graf 2. Jste spokojen/a se svým studentským účtem? [Zdroj: vlastní zpracování]

Pouze 15 % vždy bylo spokojeno se svým účtem a tedy předpokládám, že nehodlají přejít ke konkurenci. 77 % studentů je většinou spokojeno. Přesto si myslím, že se mezi nimi vyskytují klienti, kteří by přešli ke konkurenci, která by nabízela výhodnější podmínky a

disponovala konkurenční výhodou. 8 % dotazovaných odpovědělo záporně, což je další skupina, které budu věnovat pozornost při sestavování nového bankovního účtu.

3. Otázka: „Jakou úrokovou sazbou je úročen Váš účet?“

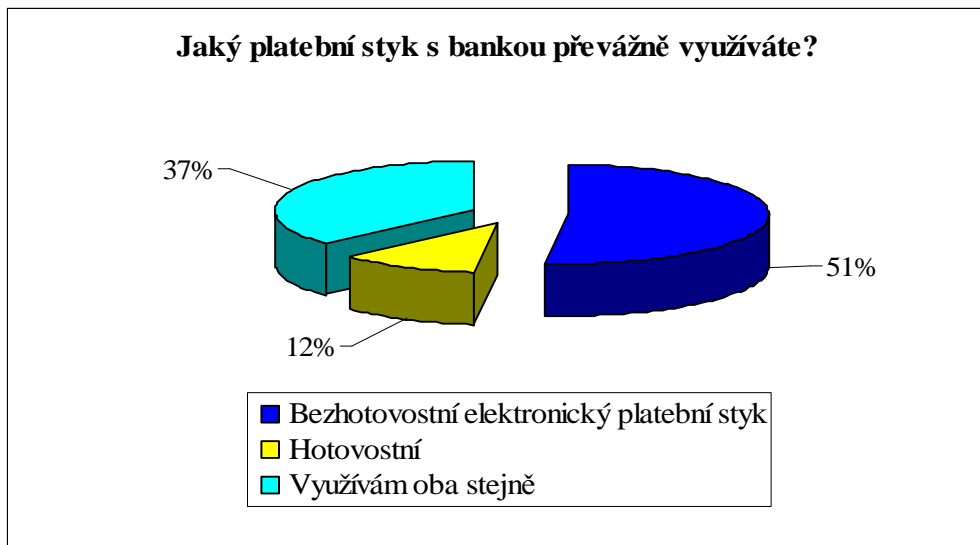
Cílem této otázky bylo především zjistit, zda vůbec klienti peněžních ústavů ví, jakou úrokovou sazbou je úročen jejich účet a tudíž, jak důležitá je pro ně výše úrokové sazby.

Graf 3. Jakou úrokovou sazbou je úročen Váš účet? [Zdroj: vlastní zpracování]

Z grafu jednoznačně vidíme, že většina neví, jakou úrokovou sazbou je úročen jejich účet, a tedy si myslím, že při výběru svého účtu nedávali výši úrokové sazby velkou váhu. Stejně jako 23 % dotazovaných, kteří mají úročen svůj účet úrokovou sazbou pouze v rozmezí od 0,01 do 1 %. V případě nabídky vyšší úrokové sazby určitě projeví zájem o nový účet studenti, kteří označili, že je jejich účet úročen sazbou 1,1 – 2 %.

4. Otázka: „Jaký platební styk s bankou převážně využíváte?“

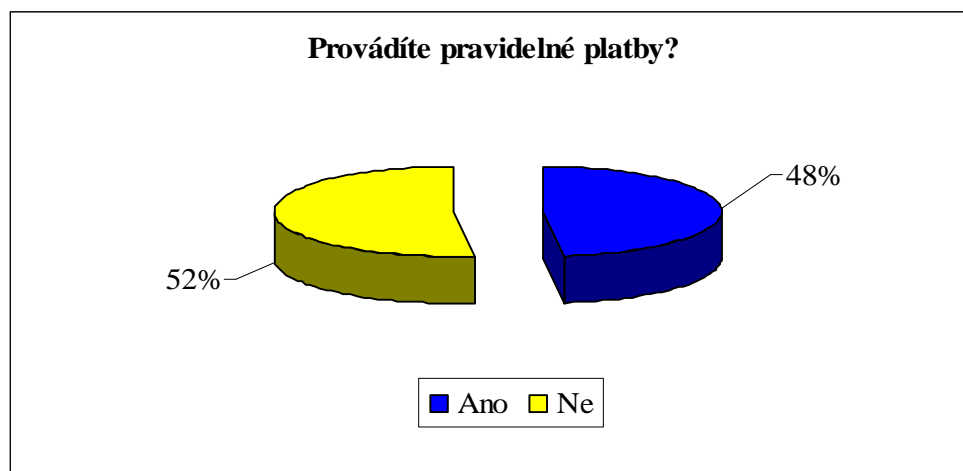

Graf 4. Jaký platební styk s bankou převážně využíváte? [Zdroj: vlastní zpracování]

51 % mladých lidí využívá převážně bezhotovostní elektronický platební styk, který mohou provádět z pohodlí svého domova, a který se v poslední době stal velmi oblíbený. 12 % dává stále přednost osobnímu kontaktu na přepážce.

5. Otázka: „Provádíte pravidelné platby?“

Tuto otázku jsem zvolila proto, abych zjistila, zda studenti provádí pravidelné platby jako je např. nájemné, platby za mobilní telefon, stavební spoření, životní pojištění či penzijní připojištění.

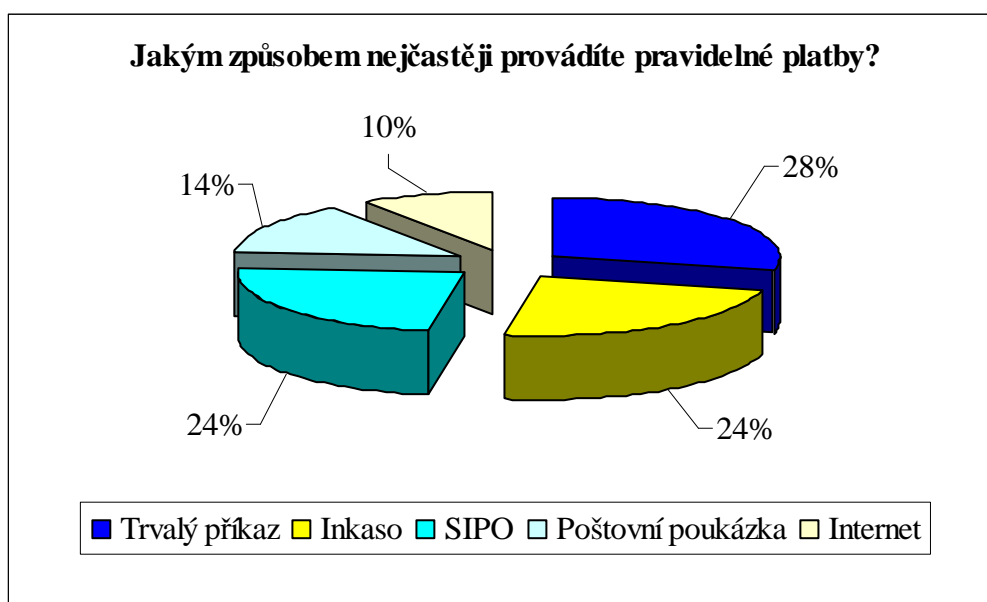

Graf 5. Provádíte pravidelné platby? [Zdroj: vlastní zpracování]

Odpovědi jsou téměř vyrovnané. 48 % každý měsíc uskutečňuje alespoň jednu pravidelnou platbu. Zbývajících 52 % osobně žádné pravidelné platby neprovádí, což si vysvětlují tím, že jsou zcela finančně závislí na rodině, která hradí veškeré jejich závazky.

6. Otázka: „Pokud ano, jakým způsobem nejčastěji tyto pravidelné platby platíte?“

Tato otázka navazuje na předchozí odpověď. Zajímalo mě, jaký způsob placení studentům nejvíce vyhovuje. Zda upřednostňují platby prostřednictvím internetu, platby SIPO, trvalého příkazu, inkasa nebo poštovní poukázky. Zároveň jsem chtěla zjistit, jak moc jsou studenti informovaní o poplatcích za bankovní služby, aby ušetřili nejen své peníze, ale i svůj čas.

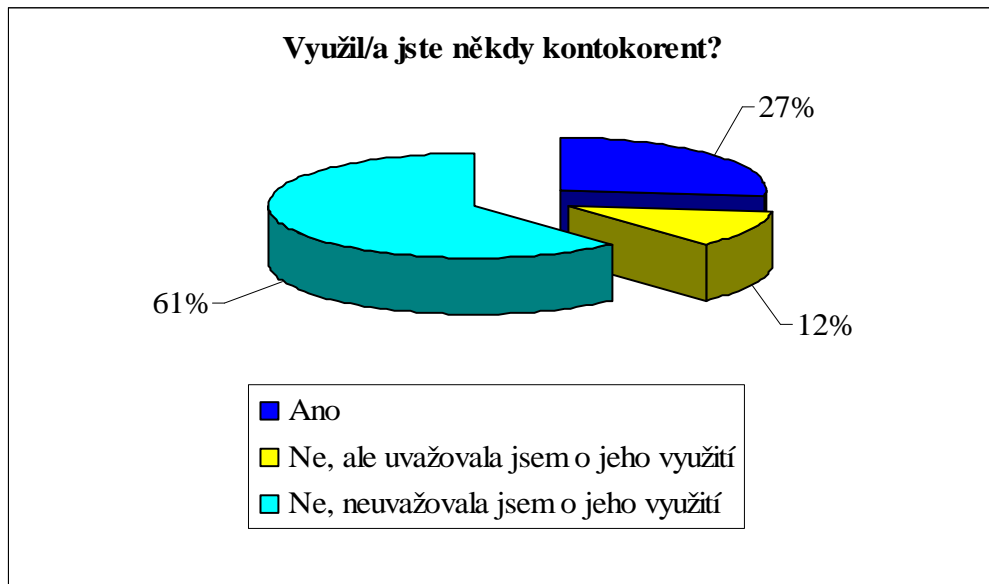
Graf 6. Jakým způsobem nejčastěji provádíte pravidelné platby?

[Zdroj: vlastní zpracování]

Z grafu je patrné, že nejvíce mladých lidí upřednostňuje zřízení trvalého příkazu, což může být výhodné v případě, že klient ví, že nebude provádět více jak jednu pravidelnou platbu. Stejně tak je tomu i v případě inkasa. Pokud by však měl plateb více, platil by zbytečně poplatky za každou položku. Tyto poplatky se týkají zřízení, změny, zrušení či provedení pravidelné platby. V takovém případě se mu vyplatí zřídit SIPO, které využívá 24 % dotazovaných. Poštovní poukázkou hradí své závazky 14 %. Podle mého názoru jsou poštovní poplatky příliš velké. Člověk čekáním na poště ztratí spoustu času a vznikají mu náklady

„ošoupaných podrážek“. Pouze 10 % využívá internet. Přitom poplatky jsou díky poplatkové politice bank podstatně výhodnější než klasické platby na přepážce banky a pošty. Navíc klientovi umožňuje internet komunikaci z jakéhokoliv místa na světě a počítače.

7. Otázka: „Využil/a jste někdy kontokorent?“

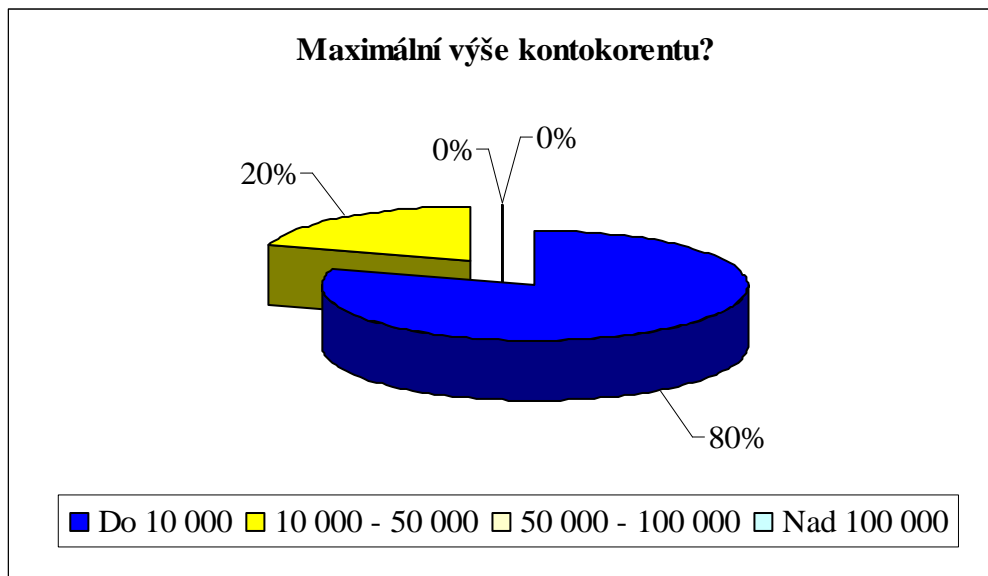

Graf 7. Využil/a jste někdy kontokorent? [Zdroj: vlastní zpracování]

61 % dotazovaných odpovědělo záporně a ani neuvažovalo o jeho využití. Dokonce jsem se setkala se studenty středních škol, kteří termín „kontokorent“ neznali. 12 % kontokorent nevyužili, ale o této službě uvažovali. Jako důvod uvedli, že by momentálně nebyli schopni v termínu vyrovnat záporný zůstatek. 27 % do dotazníku uvedlo, že kontokorent využili, jednalo se především o studenty s vlastními příjmy.

8. Otázka: „Do jaké maximální výše kontokorentu byste byl/a ochoten/na se dostat?“

Tato otázka navazuje na předcházející odpověď.

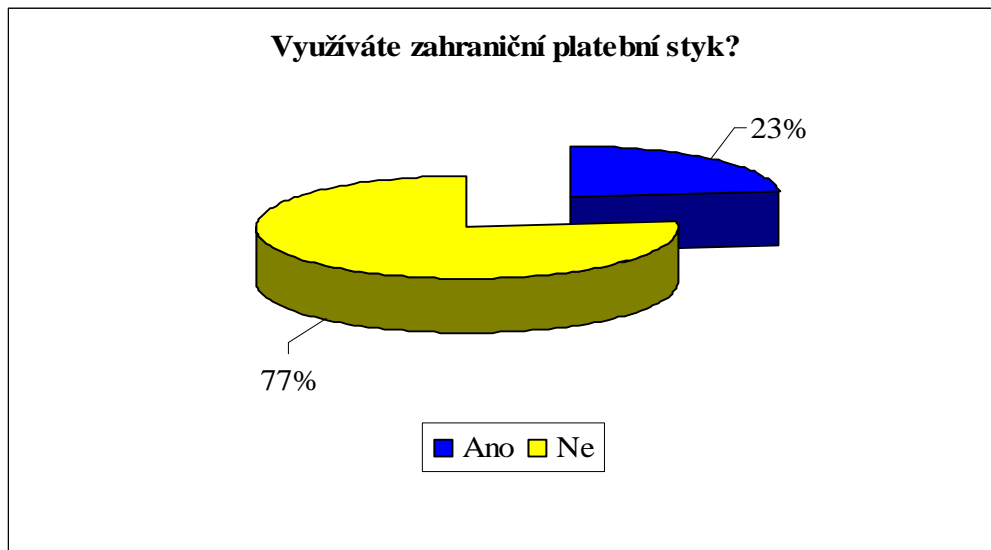
Graf 8. Do jaké maximální výše kontokorentu byste byl/a ochoten/na se dostat?

[Zdroj: vlastní zpracování]

Přestože některé banky jako např. GE Money Bank nebo Raiffeesbank nabízí maximální výši kontokorentu až 150.000 Kč, tak podle mého průzkumu by žádný z dotazovaných nebyl ochoten se do této výše dostat. 80 % studentů je racionálních ve svém rozhodnutí, znají své možnosti, a proto jsou ochotni dostat se na maximální hranici 10.000 Kč. Zbývajících 20 % by využilo rozmezí od 10.000 do 50.000 Kč.

9. Otázka: „Využíváte zahraniční platební styk?“

Hlavním záměrem této otázky bylo zjistit, kolik studentů využívá zahraniční platební styk a tedy do jaké hloubky se mám zabývat touto problematikou při sestavování návrhu nového studentského konta.

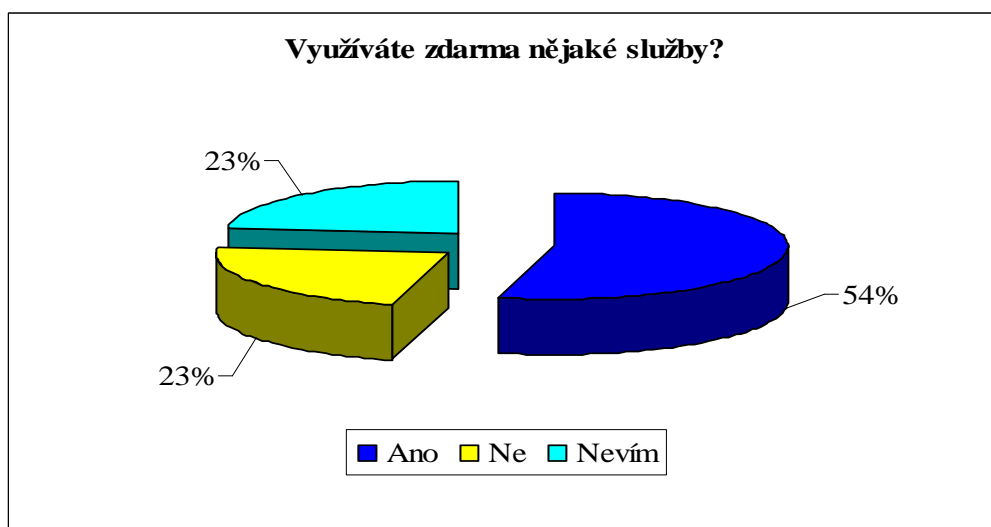

Graf 9. Využíváte zahraniční platební styk? [Zdroj: vlastní zpracování]

Na tuto otázku odpovědělo kladně 23 % respondentů. Jednalo se zejména o studenty, kteří odjíždějí na zahraniční stáže, studijní pobyty nebo jen rádi cestují.

10. Otázka: „Využíváte u Vašeho účtu zdarma nějaké služby?“

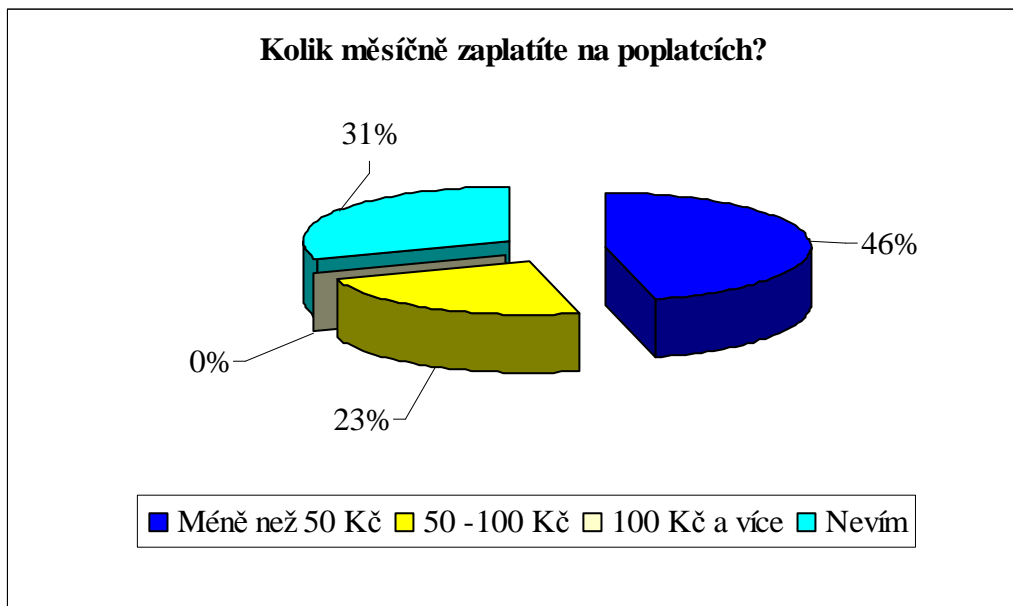
Tato otázka byla položena za účelem zjištění, zda majitelé studentských účtů vůbec vědí, jestli jim jejich banka zdarma nabízí nějaké služby a jestli tyto služby využívají.

Graf 10. Využíváte u Vašeho účtu zdarma nějaké služby? [Zdroj: vlastní zpracování]

Více jak polovina odpověděla kladně, 23 % dotazovaných odpovědělo záporně a dalších 23 % nevědělo. Tuto odpověď si vysvětlují tím, že klienti banky jsou buď špatně informováni nebo jim je jedno, jestli jsou jim nabídnuty zdarma nějaké služby.

11. Otázka: „Kolik měsíčně zaplatíte na poplatcích?“

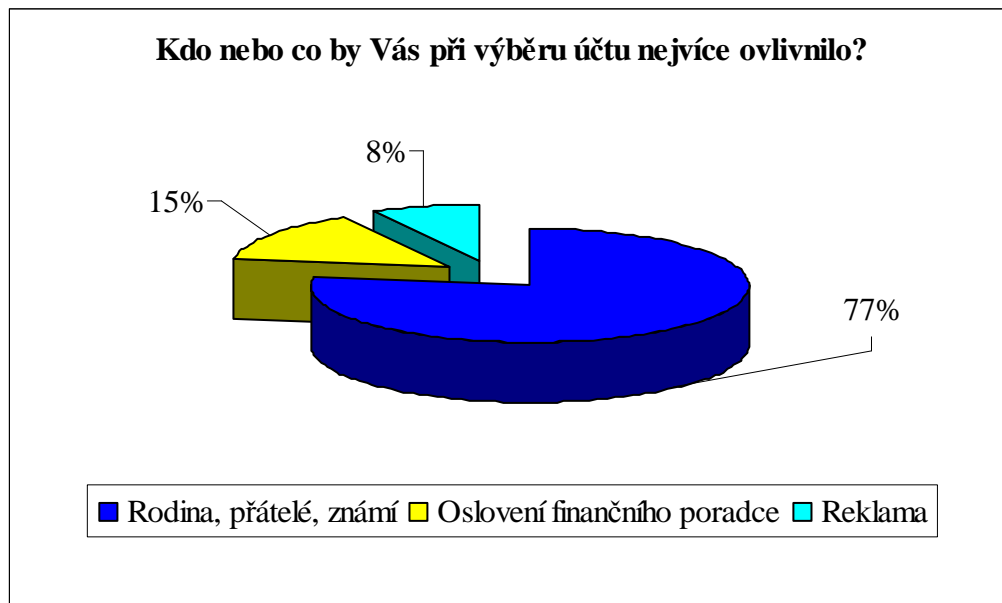
Graf 11. Kolik měsíčně zaplatíte na poplatcích? [Zdroj: vlastní zpracování]

Tento graf jasně ukazuje, že více jak 30 % si vůbec neuvědomuje, kolik stojí poplatky za poskytované bankovní služby. Vzhledem k tomu, že studentská konta patří k těm levnějším, 46 % zaplatí měsíčně méně než 50 Kč a 23 % dotazovaných 50 - 100 Kč. Samozřejmě, že tato výše závisí na množství položek, které jsou měsíčně bankou zpracovány.

Část B

12. Otázka: „Kdo nebo co by Vás při výběru účtu nejvíce ovlivnilo?“

Na základě této otázky jsem mohla zjistit, čemu potenciální klient nejvíce věří, co by ho nejvíce ovlivnilo při výběru účtu.

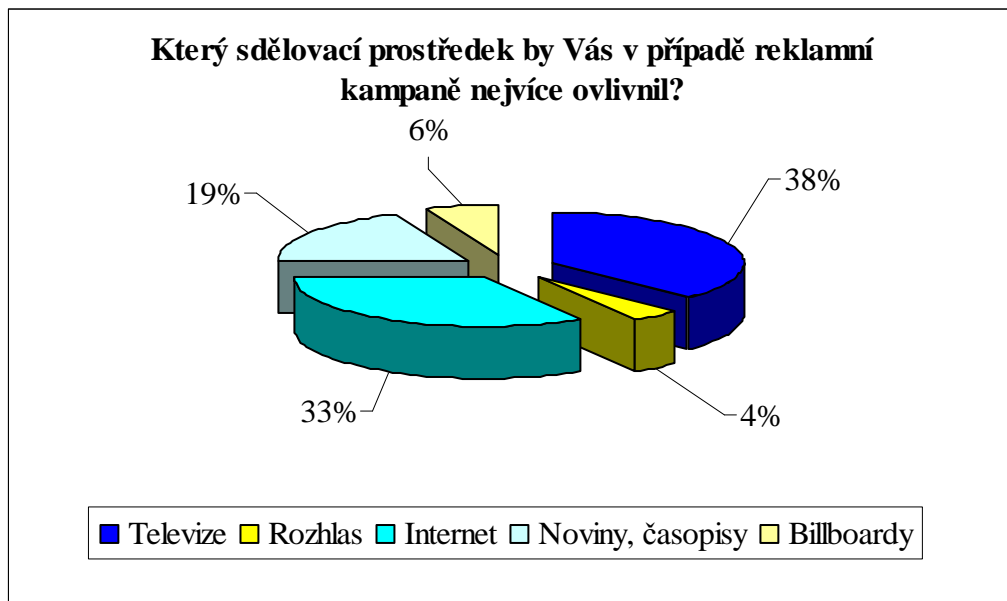

Graf 12. Kdo nebo co by Vás při výběru účtu nejvíce ovlivnilo? [Zdroj: vlastní zpracování]

77 % respondentů je nejvíce ovlivněno zkušenostmi a doporučeními rodinných příslušníků, přátel a známých. Z čehož plyne, že spokojenost současných klientů je tou nejlepší reklamou, která přiláká klienty nové. 15 % dotazovaných dává přednost odborným znalostem finančních poradců a jen 8 % věří reklamě.

13. Otázka: „Který sdělovací prostředek by Vás v případě reklamní kampaně nejvíce ovlivnil?“

Přestože by bylo pouze 8 % dotazovaných ovlivněno při výběru účtu reklamou, tak podle mého názoru je to nezanedbatelný propagační nástroj, se kterým se každý setká i několikrát denně. Může se jednat o sdělovací prostředky jako je televize, rozhlas, internet, noviny, časopisy nebo billboardy.

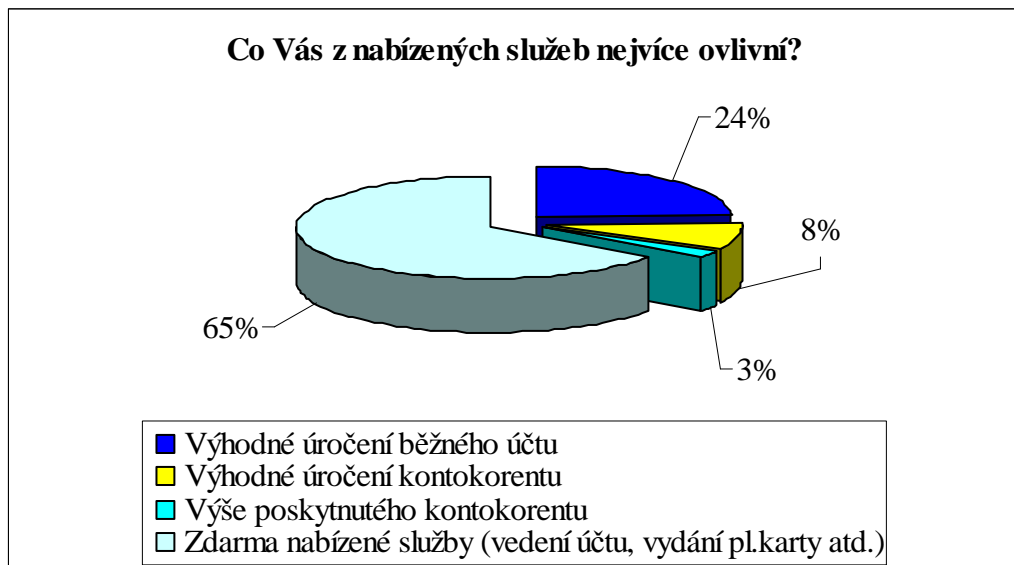
Graf 13. Který sdělovací prostředek by Vás v případě reklamní kampaně nejvíce ovlivnil?

[Zdroj: vlastní zpracování]

Z výsledků vyplynulo, že 38 % by bylo nejvíce ovlivněno televizí. 33 % je nejbližší internet, což je u studentů pochopitelné, neboť „brouzdáním“ po webových stránkách denně věnují mnoho času. Tedy pro MPU jsou vlastní webové stránky velkou výhodou, prostřednictvím kterých mohou oslovit širokou oblast potenciálních klientů. 19 % upoutá reklama v novinách a časopisech. MPU vydává vlastní informační zpravodaj, který zdarma dodává do domácností ve Zlínském kraji a v Praze. Obsahuje informace o činnostech MPU, aktuální sazebník i stav depozit. Přestože pouze 6 % respondentů upoutají billboardy, tak i tímto propagačním nástrojem disponuje MPU. Především jsou k vidění ve Zlínském kraji a v okolí Prahy. A nakonec nejméně ovlivňujícím prostředkem je rozhlas.

14. Otázka: „Co by Vás v případě nabízených služeb nejvíce ovlivnilo?“

Odpověď na tuto otázku je jedním z klíčových bodů, na které se zaměřím při sestavování nového studentského konta. Cílem je především zjistit, o jaké služby mají studenti nejvíce zájem. Zda jsou to zdarma nabízené služby nebo výhodné úrokové sazby.

Graf 14. Co by Vás v případě nabízených služeb nejvíce ovlivnilo?

[Zdroj: vlastní zpracování]

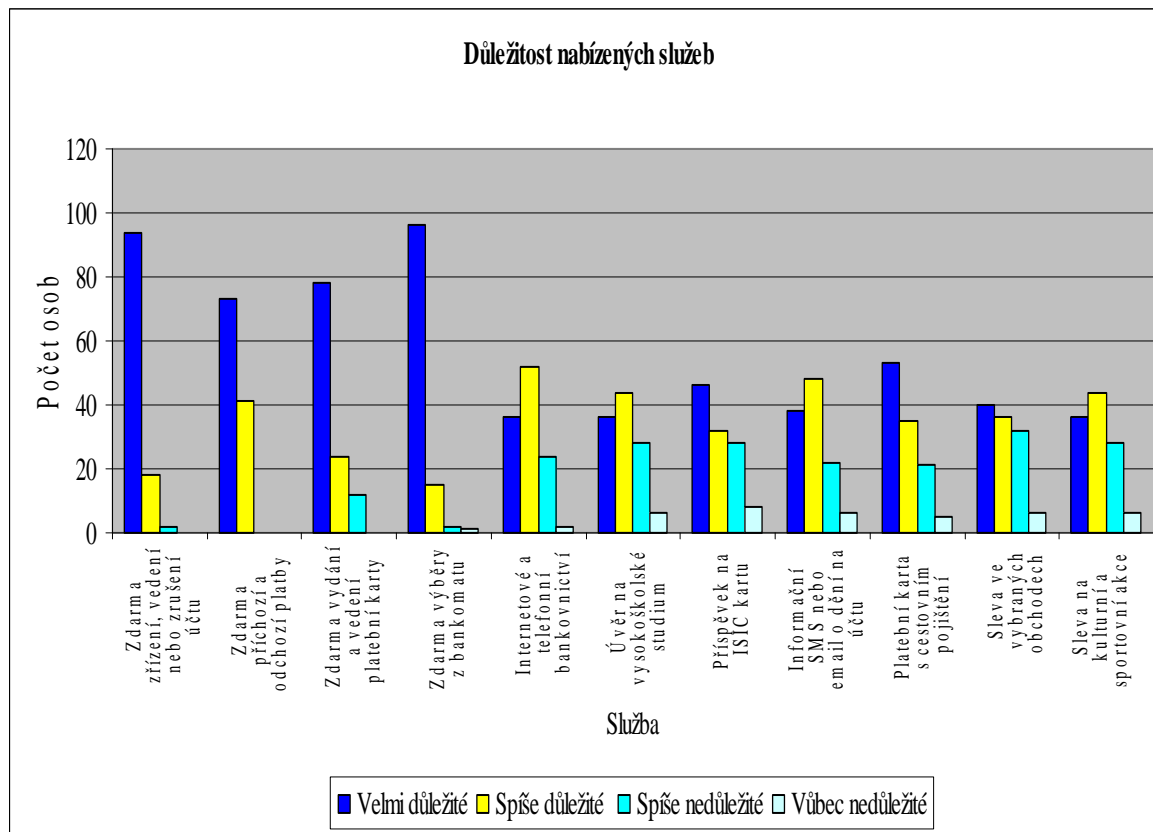
Průzkumem jsem zjistila, že největší zájem projeví studenti o zdarma nabízené služby jako je např. vedení účtu, vydání platební karty. 24 % by dalo přednost výhodnému úročení běžného účtu. Nejméně by je ovlivnily služby, které se týkají poskytnutí kontokorentního úvěru. Zřejmě doposud neuvažovali o jeho využití.

Část C

Tato část byla určena všem dotazovaným studentům. Úkolem bylo v připravené tabulce křížkem označit důležitost nabízených služeb, jestli považují nabízenou službu za velmi důležitá, spíše důležitou, spíše nedůležitou nebo vůbec nedůležitou.

15. Otázka: „Důležitost nabízených služeb?“

Na základě jednotlivých odpovědí jsem seřadila nabízené služby od nejvíce důležitých až po ty, kterým byl přiřazován nejmenší význam.

Graf 15. Důležitost nabízených služeb. [Zdroj: vlastní zpracování]

Ze 114 dotazovaných považovalo jako **velmi důležité** nabízené služby zdarma výběry z bankomatu (96 studentů); zdarma zřízení, vedení nebo zrušení účtu (94 st.); zdarma vydání a vedení platební karty (78 st.); zdarma příchozí a odchozí platby (73 st.); příspěvek na ISIC kartu (46 st.); platební kartu s cestovním pojištěním (53 st.); slevu ve vybraných obchodech (40 st.). Za **spíše důležité** služby nejvíce studentů označilo internetové a telefonní bankovníctví (52 st.); informační SMS nebo email o dění na účtu (48 st.); úvěr na vysokoškolské studium (44 st.); slevu na kulturní a sportovní akce (44 st.). Nikdo neoznačil zdarma příchozí a odchozí platby za **spíše nebo vůbec nedůležité**. Naopak odpověď **spíše nedůležité** se často vyskytovala u slevy ve vybraných obchodech (32 st.); slevy na sportovní a kulturní akce; úvěru na vysokoškolské studium (28 st.) – tuto odpověď označili většinou středoškoláci, kteří uvedli, že neuvažují o vysokoškolském studiu; u příspěvku na ISIC kartu (28 st.) - takto odpověděli studenti, kteří nevyužívají ISIC kartu nebo neví co ISIC karta je. Tato odpověď rovněž byla nejpočetnější u **vůbec nedůležitých** nabízených služeb (8 st.).

Na výše uvedeném souhrnném grafu vidíme, že služby, které jsou nabízeny zdarma, jsou nejžádanější. Téměř všichni je považovali za velmi důležité. Proto by měly tvořit základ při návrhu nového studentského konta. Dále jsem z dotazníku zjistila, že jiné požadavky mají středoškoláci a jiné vysokoškoláci.

Detailnější rozpracování grafu 15. bez komentáře je součástí přílohy P II.

Dotazník, který byl předkládán studentům je uveden v příloze P III.

6 NÁVRH NOVÉHO STUDENTSKÉHO KONTA

6.1 Založení nového studentského konta

Sazebník

Při zakládání nového účtu v MPU získá klient aktuální sazebník bankovních operací. V případě jakékoliv změny bude ihned informován. Dále mu bude pravidelně poskytnuto srovnání poplatků nejvýznamnějších bank na českém trhu a to z důvodu, aby klient věděl, že MPU bude účtovat velmi nízké poplatky a současně poskytovat vysoké úrokové sazby.

Platební karta

Klientovi, který si založí u MPU studentské konto, bude zdarma zřízena platební karta. S platební kartou bude mít klient možnost ukládat peníze, vybírat hotovost nebo dobít kredit. Při výběru hotovosti z jakéhokoliv bankomatu může v rámci cenového balíčku služeb 3x vybrat zdarma. Pro případ ztráty či krádeže platební karty bude zahrnovat měsíční balíček služeb i možnost pojištění karty.

Přímé bankovníctví

Jako nejvhodnější nástroj přímého bankovníctví jsem zvolila službu internetbanking, která umožňuje komunikaci s bankou pomocí internetu a z jakéhokoliv místa na světě. K obsluze stačí klientovi pouze běžný počítač s internetem. Vzhledem k tomu, že studenti tyto nástroje používají denně, je tato služba pro ně ideální. Mohou tak např. zadávat příkazy k úhradě, zadávat, měnit a rušit pravidelné platby, prohlédnout si historii účtu apod.

Jako další službu jsem vybrala telebanking, která spočívá v tom, že klient zavolá na linku telefonního bankovníctví. Klient tak může komunikovat s automatickým hlasovým systémem nebo s telefonním bankéřem. Získává zde informace o produktech, o aktuálním zůstatku, zadává příkazy k úhradě, inkasu nebo trvalé příkazy.

6.2 Poplatky za vedení účtu

Většina studentů hledá tu nejvýhodnější variantu, která je bude stát co nejméně a přinese jim co nejvíce. Vzhledem k tomu, že každý student disponuje měsíčně jinou peněžní částkou a má na svůj účet i jiné požadavky, rozhodla jsem se, že provedu srovnání měsíčních

poplatků za vedení účtu pro jednoho studenta, který má menší nároky na účet a pro druhého, který má nároky na účet větší. Současně k tomu využijí tabulku 5.

Příklad:

Student s menšími nároky studuje v místě bydliště a bydlí s rodiči. Má založený účet, na který mu chodí kapesné od rodičů a nemá jiné pravidelné příjmy. Účet využívá především k placení mobilního telefonu prostřednictvím příkazu k úhradě a k občasnému vybírání peněz z bankomatu.

Pravidelně využívá především tyto služby:

- 1x měsíčně mu rodiče pošlou na účet kapesné (stejná banka);
- 1x měsíčně zadá přes internet platební příkaz (jiná banka);
- 3x měsíčně vybere peníze z vlastního bankomatu, 1x z bankomatu jiné banky;
- požaduje měsíční zaslání výpisu z účtu poštou.

Student s většími nároky disponuje mnohem vyšší peněžní částkou než středoškolský student. Nestuduje v místě bydliště. Bydlí na koleji nebo pravidelně do školy dojíždí. Má poměrně pravidelné příjmy z brigád. Účet využívá mnohem častěji než středoškolský student.

Využívá především tyto služby:

- 1x měsíčně mu rodiče pošlou na účet kapesné (stejná banka);
- 1x měsíčně mu zaměstnavatel pošle výplatu (jiná banka);
- 1x měsíčně provede banka pravidelnou platbu na základě zřízení trvalého příkazu (jiná banka);
- 1x měsíčně zadá přes internet platební příkaz v rámci stejné banky, 2x měsíčně do jiné banky;
- 4x měsíčně vybere peníze z vlastního bankomatu, 2x z bankomatu jiné banky;
- Požaduje měsíční zaslání výpisu z účtu poštou.

Tabulka 6. Porovnání měsíčních nákladů (v Kč) I. [Zdroj: vlastní zpracování]

Banka/Produkt	Menší nároky	Větší nároky
Česká spořitelna/ Program Student +	61,5	112,5
ČSOB/ Studentské konto Plus	60	96

GE Money Bank/Genius Student	58	125
Komerční banka/G2 nadstandard	66	120,5
Komerční banka/Konto G2	56	119,5
Poštovní spořitelna/Postžiro Junior	52	89,5
Raiffeisenbank/Kompletkonto Student	82,9	134,7
Volksbank CZ/Free Konto	57	102
mBank	44	82
Ø měsíční poplatek	60	109

Z tabulky vidíme, že za měsíční vedení účtu průměrně zaplatí student s menšími nároky 60,- Kč, zatímco studenta s vyššími požadavky to bude stát téměř jedenkrát tolik. Tyto výsledky musím samozřejmě zohlednit v tomto projektu.

Zřízení účtu

Všechny srovnávané banky nepožadují za zřízení účtu poplatek. I z průzkumu vyplynulo, že zdarma zřízení účtu považují dotazovaní studenti za velmi důležité. Proto i pro MPU navrhuji tuto službu zdarma.

Vedení účtu

Za měsíční paušál 20,- Kč získá klient balíček služeb, který obsahuje:

- zdarma zřízení a zrušení běžného účtu,
- 3 výběry z kteréhokoliv bankomatu zdarma,
- zdarma zřízení, změnu nebo zrušení pravidelných plateb,
- zdarma mezinárodní elektronickou platební kartu,
- zdarma embosovanou mezinárodní kartu s cestovním pojištěním,
- telefonní bankovníctví,
- transakce zadané prostřednictvím telefonního bankovníctví zdarma,
- internetové bankovníctví,
- transakce zadané prostřednictvím internetového bankovníctví zdarma,
- sleva u smluvních partnerů,
- informační sms nebo e-mail o dění na účtu,
- maximální výše kontokorentu 50.000 Kč,

- možnost čerpaní úvěru na vysokoškolské studium až do výše 250.000 Kč,
- možnost pojištění karty v případě ztráty či krádeže,
- zasílání výpisů s denní, týdenní, dekadní nebo měsíční četností, elektronicky nebo poštou,
- na závěr si student může vybrat mezi příspěvkem na ISIC kartu v hodnotě 100 Kč nebo příspěvkem na literaturu, který mu bude ve stejné výši vyplacen na základě předložení pokladního dokladu.

Zrušení účtu

Bude rovněž zdarma. Kromě Poštovní spořitelny nepožaduje žádná banka za zrušení účtu poplatek.

Počáteční vklad a minimální zůstatek

Stejně jako většina bank i MPU by měl požadovat počáteční vklad a minimální zůstatek. Proto navrhuji počáteční vklad i minimální zůstatek 200 Kč. V případě, že zůstatek na účtu klesne pod minimální hranici a klient nebude mít zřízen kontokorentní úvěr, dojde k zablokování účtu.

Výpis z účtu

Klient si může zvolit periodicitu zasílání výpisů s denní, týdenní, dekadní, měsíční, čtvrtletní, půlroční nebo roční četností. Dále si může vybrat způsob zasílání, elektronicky nebo poštou. V případě měsíčního zasílání výpisu poštou, se MPU bude řídit aktuálním poštovním tarifem.

Úročení běžného účtu

Úrokové sazby u studentských účtů jsou poměrně nízké. Pohybují se v rozmezí od 0,01 do 1,20 %. Vzhledem k tomu, že z dotazníků vyplynulo, že 70 % respondentů nevědělo jakou úrokovou sazbou je úročen jejich účet a 20 % dotazovaných uvedlo 0,01 – 1 %, navrhuji úrokovou sazbu 0,60 %.

Hotovostní transakce

Stejně jako u korunového spořicího účtu bude vklad na přepážce zdarma. Výběr na přepážce bude zpoplatněn 20 Kč, což je ve srovnání s jinými bankami téměř nejnižší částka.

3x v měsíci může klient vybrat hotovost z kteréhokoliv bankomatu v ČR zdarma. V případě dalšího výběru hotovosti bude výběr z vlastního bankomatu zpoplatněn rovněž

20 Kč. Jiné banky mají sice tuto službu levnější, avšak klient má rovnocenný výběr mezi výběrem hotovosti na přepážce, výběrem z vlastního bankomatu nebo výběrem z cizího bankomatu, protože i za tuto transakci zaplatí 20 Kč, což je ve srovnání s jinými bankami velmi nízký poplatek. Navíc téměř žádná banka nenabízí měsíčně 3 výběry zdarma.

Jednorázové příkazy k úhradě

Podání příkazu k úhradě na přepážce jak v rámci banky, tak do jiné banky bude stát 25 Kč. Přestože konkurence je v tomto bodě levnější, z dotazníků jsem zjistila, že převážná většina studentů využívá elektronický platební styk a tedy příkazy k úhradě v rámci internetového a telefonního bankovníctví budou zcela zdarma.

Příchozí platby

Většinou studentům přijdou měsíčně na účet 2 platby. 1 od rodičů v rámci kapesného, 1 od zaměstnavatele v rámci brigády. Proto příchozí platby jak v rámci banky, tak do jiné banky budou opět za stejnou cenu 5 Kč za položku.

Pravidelné platby (trvalé příkazy/SIPO/inkaso)

Téměř polovina dotazovaných každý měsíc uskutečňuje pravidelné platby prostřednictvím trvalého příkazu, inkasa nebo SIPO. Proto jim vyjdeme vstříc i v tomto směru. Zřízení, změna i zrušení pravidelné platby bude zcela zdarma, což žádná jiná banka nenabízí. Poplatky za jednotlivé transakce se u většiny pohybují od 20 do 50 Kč.

Provedení pravidelné platby jak v rámci banky, tak do jiné banky bude opět zpoplatněno symbolickou částkou 5 Kč.

Kontokorent

Jak vyplynulo z průzkumu (viz graf 14.), rozhodujícím faktorem při výběru konta mohou být pro některé potenciální klienty podmínky kontokorentu, tedy možnosti „jít do mínusu“. Většina studentů středních škol nikdy kontokorent nevyužila a ani o něm neuvažovala. Dokonce někteří termín „kontokorent“ neznají. Proto pro zřízení kontokorentu bych doporučila zletilost klienta. Pro ty, kteří o něm uvažují bude zejména důležitá výše celkového možného přečerpání, kolik za tuto službu zaplatí, úročení kontokorentu a sankční úrok při nesplacení či přečerpání.

Podle mnou provedeného průzkumu by téměř každý z dotazovaných byl ochoten dostat se na maximální hranici 10.000 Kč. Protože někteří studenti jsou náročnější a v dotazníku

uvedli rozmezí 10.000 – 50.000 Kč, bude maximální výše celkového možného přečerpání 50.000 Kč a minimální výše 3.000 Kč.

Za povolení kontokorentu nebude účtován žádný poplatek.

Úroková sazba se pohybuje v rozmezí od 12 do 17,90 %. Porovnáním kontokorentních úvěrů jiných bank jsem zjistila, že čím vyšší maximální hranici kontokorentu nabízí, tím vyšší je úroková sazba. Proto bych v tomto projektu navrhla 14% úrokovou sazbu.

Sankce za překročení povolené výše kontokorentu se pohybují kolem jedné čtvrtiny dlužné částky. S ohledem na výši kontokorentu a úrokovou sazbu doporučuji sankční úrok 21,4 %.

Zahraniční platební styk

Vzhledem k tomu, že někteří studenti odjíždí do zahraničí na pracovní stáže či studijní pobyty, využívají i zahraničního platebního styku. Z tohoto důvodu navrhuji zahrnout tyto služby do balíčku studentského konta.

MPU v současné době zajišťuje kvalitní zahraniční platební styk. Nabízí také zajištění služeb orientovaných na ošetření rizik spojených s vývojem kurzů volně směnitelných měn včetně přístupu na mezibankovní devizový trh. Snižuje tak potenciální ztráty při směně české koruny za cizí měny.

6.2.1 Shrnutí

Na základě výše uvedených údajů jsem vypracovala tabulku, do které jsem zahrнула veškeré transakce nově nastaveného studentského konta, včetně poplatků.

Tabulka 7. Poplatky za transakce nově nastaveného studentského konta MPU.

[Zdroj: vlastní zpracování]

Úkony (v Kč)	MPU - Studentský účet XY
Zřízení	0
Vedení	20,- / měs.
Zrušení	0
Počáteční vklad	200
Minimální zůstatek	200

Výpis (poštou měs.)	Dle poštovního tarifu
Úročení (%)	
Úročení běžného účtů	0,6
Hotovostní transakce (v Kč)	
Vklad na přepážce	0
Výběr na přepážce	20
Výběr z vlastního bankomatu	20
Výběr z cizího bankomatu	20
Jednorázové příkazy k úhradě (v Kč)	
Příkaz k úhradě v rámci banky (přepážka)	25
Příkaz k úhradě v rámci banky (internet)	0
Příkaz k úhradě v rámci banky (telefon)	0
Příkaz k úhradě do jiné banky (přepážka)	25
Příkaz k úhradě do jiné banky (telefon)	0
Příkaz k úhradě do jiné banky (internet)	0
Příchozí platby (v Kč)	
Příchozí platby v rámci banky	5
Příchozí platby v rámci jiné banky	5
Pravidelné platby (trvalé příkazy/SIPO/inkaso) (v Kč)	
Zřízení pravidelné platby	0
Změna pravidelné platby	0
Zrušení pravidelné platby	0
Provedení prav.platby v rámci banky	5
Provedení prav.platby do jiné banky	5
Kontokorent	
Povolení kontokorentu (v Kč)	0
Minimální výše kontokorentu (v Kč)	3 000
Maximální výše kontokorentu (v Kč)	50 000

Úročení kontokorentu (%)	14
Sankční úrok (%)	21,45

Na základě vypracované tabulky 7. se vrátím k výše uvedenému příkladu, na kterém budu aplikovat navržené poplatky za bankovní služby.

Tabulka 8. Porovnání měsíčních nákladů (v Kč) II. [Zdroj: vlastní zpracování]

Banka/Produkt	Menší nároky	Větší nároky
MPU/Studentské konto XY	34,50	84,50
Paušální poplatek	20	20
Měsíční poplatek	54,50	104,50

Z tabulky 6. a 8. vidíme, že u studenta s nižšími nároky patří měsíční poplatek MPU k nejnižším ze všech sledovaných studentských kont. U studenta s vyššími nároky se zjištěná částka pohybuje kolem 100,- Kč a tedy rovněž patří k nejméně výhodným kontům.

6.3 Identifikace rizika navrhovaného bankovního produktu

Při provádění obchodů jsou banky vystaveny řadě různých rizik. Jejich správná identifikace, měření a řízení patří k jedné ze základních podmínek efektivní činnosti banky. Mezi nejdůležitější druhy bankovních rizik patří úvěrové, úrokové, měnové, likviditní a kapitálové riziko.

Před nebo po zavedení nového studentského konta se může objevit i řada dalších rizik. Tato rizika se musí identifikovat, aby se mohla provést případná preventivní opatření, a tím se zabránilo jejich vzniku.

Mezi rizika, která souvisí se zavedením nového studentského konta, patří:

- akční nabídky konkurence,
- nevhodné nastavení balíčku služeb,
- nesprávná volba propagačních prostředků,
- nezájem studentů o nové studentské konto,
- nespokojená klientela.

V tabulce 9. jsem ke každému riziku určila i jeho závažnost a pravděpodobnost vzniku.

Tabulka 9. Riziko, závažnost, pravděpodobnost vzniku.

[Zdroj: vlastní zpracování]

Riziko	Závažnost	Pravděpodobnost vzniku
Akční nabídky konkurence	Vysoká	Vysoká
Nevhodné nastavení balíčku služeb	Střední	Střední
Nesprávná volba propagačních prostředků	Vysoká	Nízká
Nezájem studentů o nové studentské konto	Vysoká	Střední
Nespokojená klientela	Vysoká	Nízká

7 DOPORUČENÍ NEJVHODNĚJŠÍHO ZPŮSOBU ZAVEDENÍ NOVÉHO STUDENTSKÉHO KONTA NA TRH

V této kapitole se zaměřím na nejvhodnější způsob zavedení nového studentského konta na trh bankovních produktů.

Níže uvedená doporučení vycházejí z průzkumu, který jsem vedla prostřednictvím dotazníků. Cílovou skupinu dotazovaných tvořili studenti ve věku od 15 do 26 let.

Nové studentské konto je bankovní produkt, který nabízí na našem trhu téměř všechny peněžní ústavy. Potenciální klienti jistě budou porovnávat jednotlivé bankovní služby včetně veškerých souvisejících poplatků. Proto musí být tento účet nastaven tak, aby byl konkurenceschopný. Cílem je dosáhnout toho, aby si zájemci vybrali tento produkt na základě výhodně nabízených služeb, nízkých poplatků a neustálé péče bankovních poradců.

7.1 Doporučení v oblasti produktu

Produkt bych doporučila každému, kdo studuje a je starší 15 let. Jeho výhody může využívat až do 26 let.

Jak vyplynulo z průzkumu, 1/3 dotazovaných studentský účet nemá, ale uvažuje o jeho založení. Na odpověď těchto respondentů jsem kladla velkou váhu. Doporučila bych zaměřit se zejména na studenty středních škol, neboť s podobným produktem nemají zkušenost a navrhnutý balíček služeb a zajímavých slev je jistě zaujme.

Další skupinu, na kterou by se měl MPU zaměřit, tvoří nespokojení klienti jiných bank. Pro tyto klienty bude připraveno srovnání s konkurencí. Toto srovnání bude obsahovat veškeré nabízené bankovní služby, včetně poplatků za jednotlivé transakce, přičemž na zvýhodněné položky v porovnání s konkurencí, bude kladen velký důraz.

7.2 Doporučení v oblasti ceny

Jako hlavní cíl bych doporučila oslovit co největší počet mladých lidí a projevit u nich zájem o studentské konto MPU. Jeden ze způsobů, jak toho dosáhnout, je nabídnout mu služby, které budou zcela zdarma nebo budou zpoplatněny nižší částkou než u konkurence.

7.3 Doporučení v oblasti propagace

Aby se dostalo nové studentské konto co nejvíce do vědomí potenciálních klientů, je zapotřebí reklamní kampaň.

Z dotazníků jsem zjistila, že potenciální klient nejvíce věří zkušenostem a doporučením rodinných příslušníků, přátel a známých. Proto bych stávající klienty informovala prostřednictvím osobního rozhovoru, dopisu nebo emailu o novém produktu určeného studentům. Pokud je stávající klient spokojen se službami MPU, doporučí tento peněžní ústav své rodině, i známým. Z čehož plyne, že spokojenost současných klientů je tou nejlepší reklamou, která přiláká klienty nové.

Přestože by bylo poměrně malé % dotazovaných ovlivněno při výběru účtu reklamou, je to podle mého názoru nezanedbatelný nástroj, s kterým se každý setká i několikrát denně. Nejvíce studentů by ovlivnila televize. Prostřednictvím televizní reklamy oslovíme bezpochyby nejvíce mladých lidí. Jelikož MPU má pobočky pouze ve Zlíně a v Praze, uvedla bych tuto reklamu pouze v regionálních televizích.

Nové klienty rovněž přiláká reklama na internetu. MPU disponuje vlastními webovými stránkami a tudíž nemusí vynakládat na tento typ reklamy dodatečné výdaje.

Potenciální klienty upoutá i reklama v novinách a časopisech. I tento sdělovací prostředek je pro MPU velkým plusem, neboť vydává vlastní informační zpravodaj, který zdarma dodává do domácností ve Zlínském kraji a v Praze. Tuto oblast reklamy v novinách a časopisech bych podpořila inzeráty např. ve studentských časopisech.

Vzhledem k tomu, že se jedná o produkt určený výhradně studentům, vypracovala bych propagační leták, který by se rozdával na studentských a také MPU pořádaných veřejných akcích.

I když nejméně ovlivňujícím prostředkem je podle respondentů rozhlas, z vlastní zkušenosti vím, že se jedná o velice účinný nástroj propagace, který bych do reklamní kampaně zařadila. Domnívám se, že v této oblasti MPU zaostává. Zaměřila bych se proto na regionální rozhlasové stanice nebo založila vlastní rozhlasovou stanici.

7.4 Doporučení v oblasti distribuce

V tomto bodě doporučuji osobní založení konta na jakékoliv pobočce MPU. Tedy ve Zlíně nebo v Praze. Vzhledem k tomu, že MPU začíná rozšiřovat nabídku svých produktů, doporučila bych otevření dalších poboček.

Při založení účtu by zájemce měl předložit 1 platný průkaz totožnosti a písemné potvrzení školy o prezenčním studiu, které musí být opakovaně doloženo každým rokem. Pokud tak klient neučiní, bude převeden jeho studentský účet na běžný. V případě nezletilých zájem-

ců doporučuji navíc přítomnost zákonného zástupce, který rovněž musí prokázat svou totožnost.

ZÁVĚR

Závěrem bych chtěla říci, že tato práce mě výrazně obohatila o získání nových znalostí v oblasti bank a bankovních produktů. Ve své diplomové práci jsem se opírala nejen o teoretické poznatky, ale i o poznatky z běžné praxe v bankovníctví. Informace zpracované v této diplomové práci byly čerpány především z tuzemské literatury a internetových zdrojů.

Před zavedením nového produktu na finanční trh jsem se zaměřila zejména na analýzu konkurence, na analýzu vybraného peněžního ústavu a na potenciálního klienta. Z provedené analýzy konkurence je zřejmé, že je dosti velká a neustále roste. I přes počáteční nedůvěru klientů v družstevní spořitelny má MPU nejlepší předpoklady vyrovnat se konkurenci. V rámci integrace dohledu nad finančním trhem se MPU dostal pod dozorovou autoritu ČNB, která stanovila pro družstevní záložny přísná regulační kritéria velmi podobná bankovnímu sektoru. Počet klientů MPU a s tím spojená i výše jejich vkladů každým rokem stabilně roste a to i přes podmíněné členství při založení účtu. Navíc neustále prochází dynamickými změnami a snaží se zavádět nové produkty.

Cílem diplomové práce bylo tedy navrhnout pro MPU studentské konto. Mým úkolem bylo provést analýzu jednotlivých studentských kont a průzkum veřejnosti. K tomu účelu jsem použila dotazníkovou metodu, jejímž cílem bylo zmapovat zákaznické preference při využívání studentského konta. Na základě těchto skutečností, jsem stanovila poplatky za veškeré navrhované transakce, úročení běžného účtu i podmínky kontokorentu.

Dotazováním respondentů jsem také zjistila, které nabízené služby studenti nejvíce preferují. Jednalo se především o zdarma nabízené služby (výběry z bankomatu; zřízení, vedení nebo zrušení účtu; vydání a vedení platební karty; příchozí a odchozí platby, kterým dávají přednost před výhodnými úrokovými sazbami, podmínkami kontokorentu apod.).

Vyhodnocení dotazníků a analýza konkurence byly podkladem pro jednotlivá doporučení zařazení nového studentského konta na finančním trhu. Cílem bylo dosáhnout výhodně nabízených služeb, nízkých poplatků a neustálé péče bankovních poradců.

Z průzkumu dále vyplynulo, že MPU by se měl nejvíce zaměřit na studenty středních škol, kteří doposud studentský účet nemají, ale uvažují o jeho založení.

Aby byl projevem zájem o tento produkt, je zapotřebí reklamní kampaň. Velkou výhodou MPU je, že disponuje řadou propagačních nástrojů, mezi které patří webové stránky, vlastní informační zpravodaj, který zdarma dodává do domácností ve Zlínském kraji a v Praze,

a v neposlední řadě pravidelně pořádá veřejné akce. Neměla bych zapomenout ani na databázi stávajících členů MPU, které bych informovala o novém produktu prostřednictvím osobního rozhovoru, dopisu nebo emailu. Dále bych doporučila investovat do televizní a rozhlasové reklamy, která by zřejmě oslovila největší počet zájemců o studentské konto.

Vzhledem k tomu, že MPU se hodlá čím dál více zaměřovat na veřejnost různých věkových kategorií, doporučila bych otevření dalších poboček.

Na závěr bych chtěla dodat, že tato problematika byla pro mě velmi zajímavá a přínosná. Věřím, že má práce bude přínosem pro MPU a rozhodne se využít zjištěných poznatků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DVOŘÁK, P. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.
- [2] GROSJEAN, R. K. Jednáme v bance, průvodce klienta službami v bance. 1. vyd. Praha: Management Press, a. s., 1994. 269 s. ISBN 80-85603-66-7.
- [3] KALABIS, Z. Bankovní služby v praxi. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2005. 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
- [4] NEHYBOVÁ, M. Bankovní služby nejen pro podnikatele. 1. vyd. Brno: Miroslav Nehyba, Brno, 1999. 140 s. ISBN 80 902645-4-9.
- [5] POLIDAR, V. Management bank a bankovních produktů. 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999. 450 s. ISBN 80-86119-11-4.
- [6] RAVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 1. vyd. Praha: Management Press, a. s., 1996. 627 s. ISBN 80-85943-069.
- [7] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. Bankovníctví I. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1997. 201 s. ISBN 80-7169-464-9.

Internetové zdroje:

- [8] *Měšec.cz* [online]. [cit. 2008-02-11]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mesec.cz/texty/bezne-ucty/>>.
- [9] *Měšec.cz* [online]. [cit. 2008-02-11]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mesec.cz/ucty-a-karty/platebni-karty/>>.
- [10] *Finance.cz* [online]. [cit. 2008-02-11]. Dostupný z WWW:
<<http://www.finance.cz/bankovnictvi/informace/prime-bankovnictvi/>>.
- [11] *Moravský Peněžní Ústav* [online]. [cit. 2008-02-16]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mpu.cz>>.
- [12] *Měšec.cz* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mesec.cz/texty/studentske-ucty/>>.

- [13] *Česká spořitelna* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<http://www.csas.cz/banka/menu/cs/lide/nav00000_lide_nds_6_prod_111>.
- [14] *Československá obchodní banka* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.csob.cz/bankcz/cz/Lide/Ucty-a-platby/CSOB-Studentske-konto-Plus.html>>.
- [15] *GE Money Bank* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.gemoney.cz/ge/cz/1/ucty-a-sporeni/genius-student>>.
- [16] *Komerční banka* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.kb.cz/cs/seg/seg2/products/gaudeamus.shtml>>.
- [17] *Poštovní spořitelna* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.postovnisporitelna.cz/mladi/produkty/541/postziro-junior/>>.
- [18] *Raiffeisenbank* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.raiffeisenbank.cz/default.aspx?section=256&server=1&article=356>>.
- [19] *Volksbank CZ* [online]. [cit. 2008-02-22]. Dostupný z WWW:
<http://www.volksbank.cz/vb/jnp/cz/obcane/bezne_ucty/cz-obcane-bezne_ucty-ucty-FREE_konto.html>.
- [20] *mBank* [online]. [cit. 2008-02-16]. Dostupný z WWW:
<<http://mbank.cz/mbank/index.html>>.
- [21] *mBank* [online]. [cit. 2008-02-16]. Dostupný z WWW:
<<http://mbank.cz/mkonto/>>.
- [22] *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2008-02-05]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>>.
- [23] *Konkurzní noviny* [online]. [cit. 2008-04-07]. Dostupný z WWW:
<<http://www.konkurzni-noviny.cz/clanek.html?ida=1794>>.

Zahraniční zdroje:

- [24] SNEYD, MICHAEL R. *International Banking and Finance*. New York: Prentice-Hall, 1992. 100 s. ISBN 0136787568.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

a.s.	Akciová společnost
CZK	Česká koruna
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
EUR	Euro
GE	GE Money Bank
GSM	Přístup k bankovnímu účtu z mobilu
KB	Komerční banka
Mil.	Milion
Mld.	Miliarda
MPU	Moravský peněžní ústav – spořitelní družstvo
PIN	Personal identification number – osobní identifikační kód
PS	Poštovní spořitelna
Raiff	Raiffeisebank
SMS	Short message system – služba krátkých zpráv
St.	Student
Tis.	Tisíc
USD	Americký dolar
Volk	Volksbank CZ
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
WAP	Wirless Application Protocol

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Máte studentský účet? [Zdroj: vlastní zpracování]	53
Graf 2. Jste spokojen/a se svým studentským účtem? [Zdroj: vlastní zpracování]	54
Graf 3. Jakou úrokovou sazbou je úročen Váš účet? [Zdroj: vlastní zpracování]	55
Graf 4. Jaký platební styk s bankou převážně využíváte? [Zdroj: vlastní zpracování]	56
Graf 5. Provádíte pravidelné platby? [Zdroj: vlastní zpracování]	56
Graf 6. Jakým způsobem nejčastěji provádíte pravidelné platby? [Zdroj: vlastní zpracování]	57
Graf 7. Využil/a jste někdy kontokorent? [Zdroj: vlastní zpracování]	58
Graf 8. Do jaké maximální výše kontokorentu byste byl/a ochoten/na se dostat? [Zdroj: vlastní zpracování]	59
Graf 9. Využíváte zahraniční platební styk? [Zdroj: vlastní zpracování]	60
Graf 10. Využíváte u Vašeho účtu zdarma nějaké služby? [Zdroj: vlastní zpracování]	60
Graf 11. Kolik měsíčně zaplatíte na poplatcích? [Zdroj: vlastní zpracování]	61
Graf 12. Kdo nebo co by Vás při výběru účtu nejvíce ovlivnilo? [Zdroj: vlastní zpracování]	62
Graf 13. Který sdělovací prostředek by Vás v případě reklamní kampaně nejvíce ovlivnil? [Zdroj: vlastní zpracování]	63
Graf 14. Co by Vás v případě nabízených služeb nejvíce ovlivnilo? [Zdroj: vlastní zpracování]	64
Graf 15. Důležitost nabízených služeb. [Zdroj: vlastní zpracování]	65

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Korunové vkladové účty s termínovanou výpovědní lhůtou, vkladní knížky. [11]	36
Tabulka 2. Devizové vkladové účty USD, EUR s výpovědní lhůtou. [11]	36
Tabulka 3. Swot analýza MPU. [Zdroj: vlastní zpracování]	37
Tabulka 4. Vybrané ukazatele pro závěrečné hodnocení. [Zdroj: vlastní zpracování]	48
Tabulka 5. Poplatky za nabízené služby jednotlivých bank. [Zdroj: vlastní zpracování]	51
Tabulka 6. Porovnání měsíčních nákladů (v Kč) I. [Zdroj: vlastní zpracování]	68
Tabulka 7. Poplatky za transakce nově nastaveného studentského konta MPU. [Zdroj: vlastní zpracování]	72
Tabulka 8. Porovnání měsíčních nákladů (v Kč) II. [Zdroj: vlastní zpracování]	74
Tabulka 9. Riziko, závažnost, pravděpodobnost vzniku. [Zdroj: vlastní zpracování]	75

SEZNAM PŘÍLOH

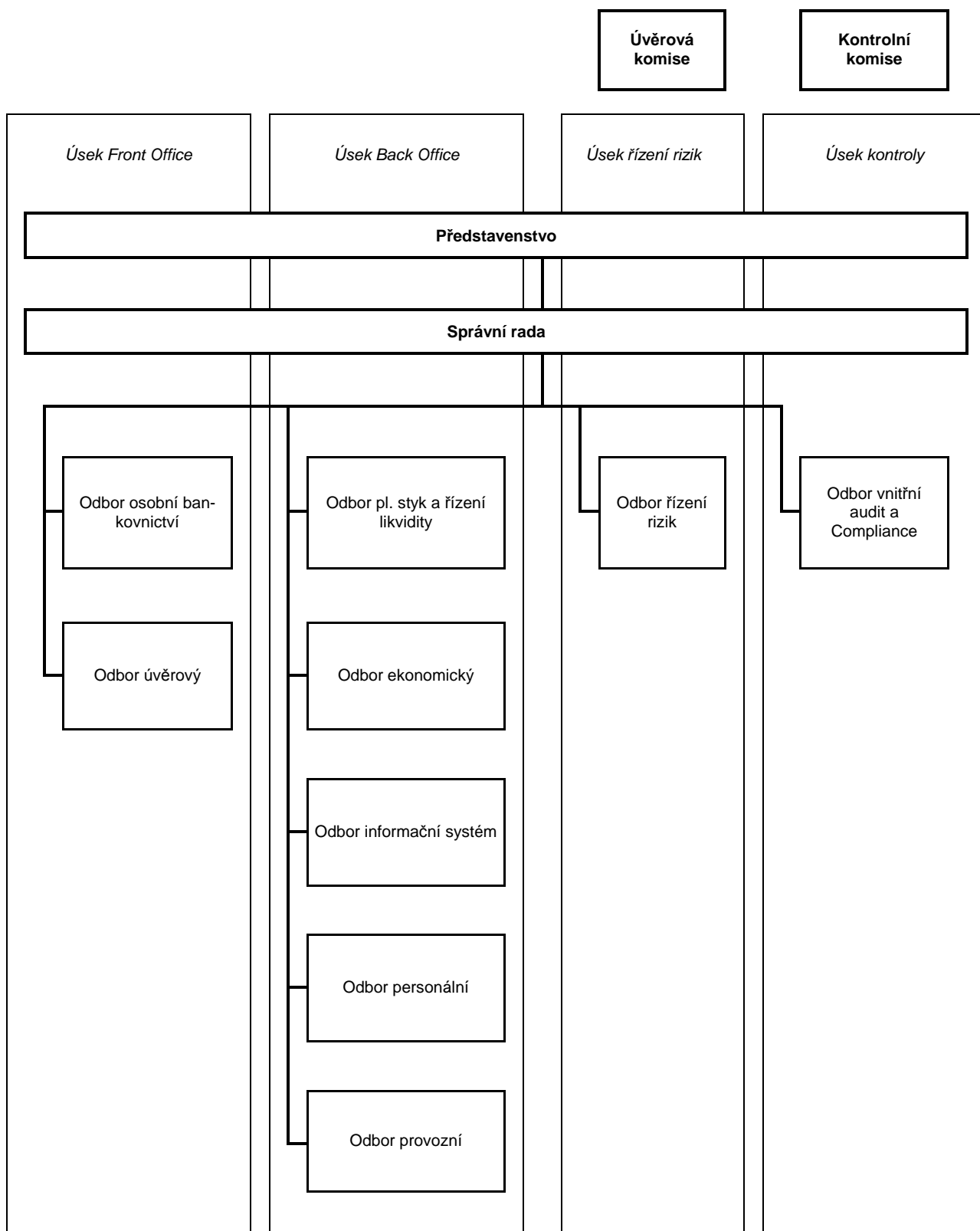
Příloha P I: Organizační struktura MPU

Příloha P II: Důležitost nabízených služeb

Příloha P III: Dotazník

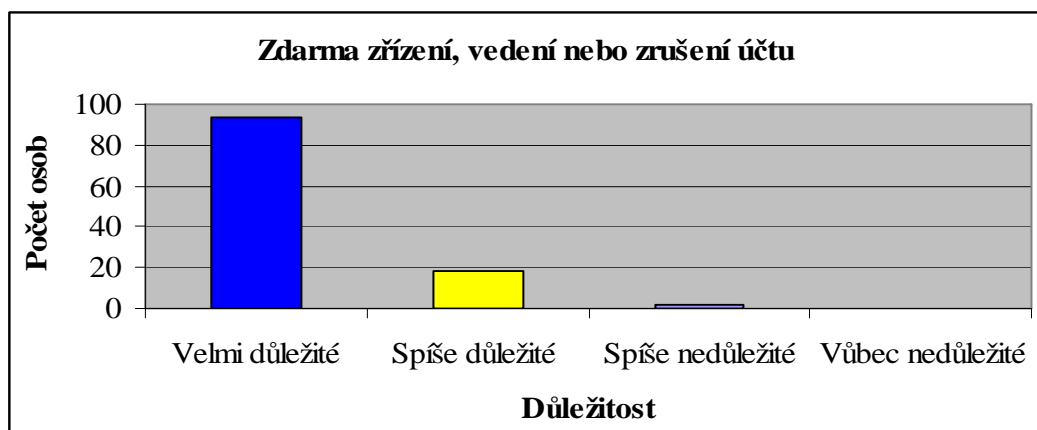
PŘÍLOHA P I: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MPU

Moravský Peněžní Ústav – spořitelní družstvo Organizační struktura

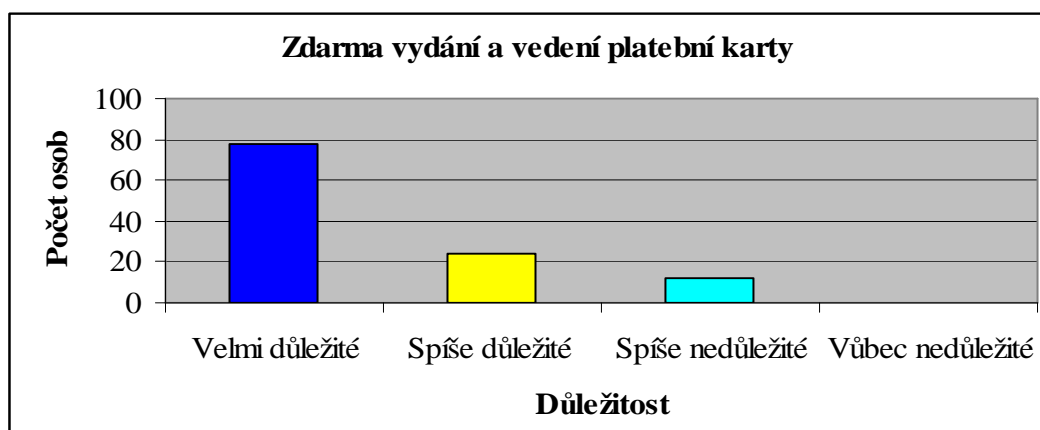

PŘÍLOHA P II: DŮLEŽITOST NABÍZENÝCH SLUŽEB

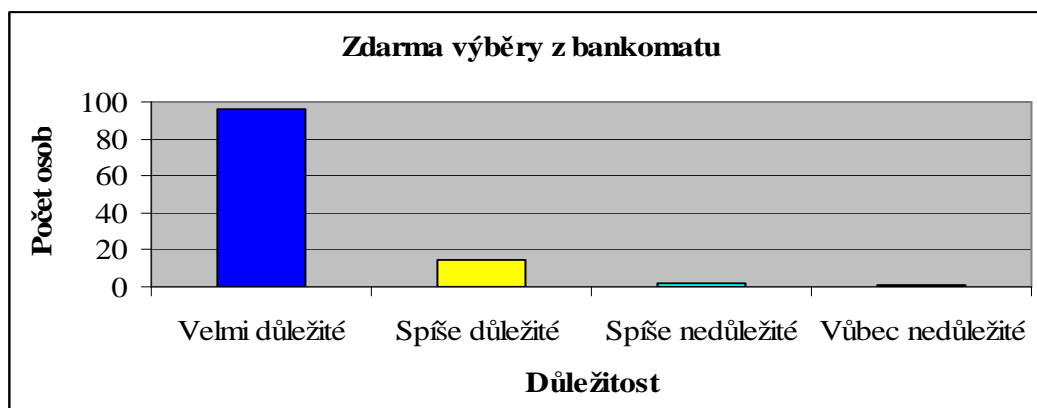
a)

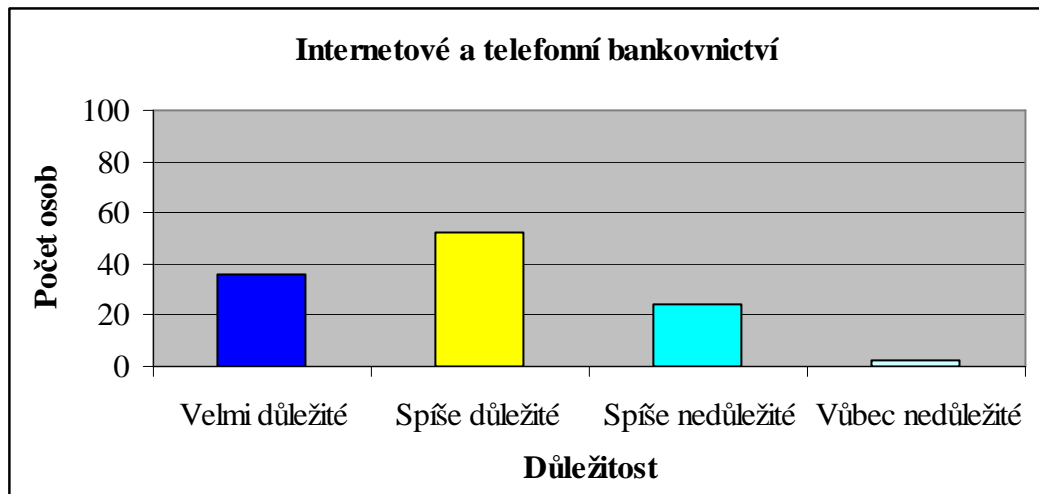
b)

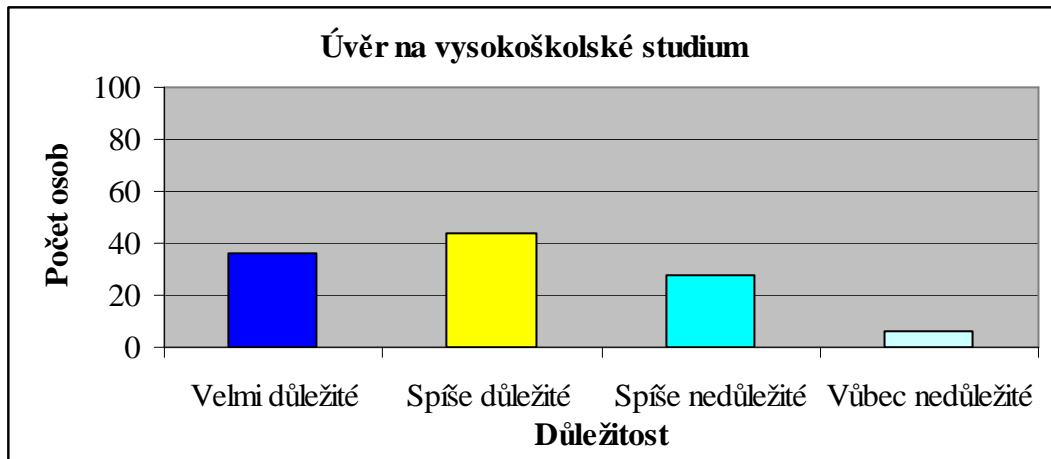
c)

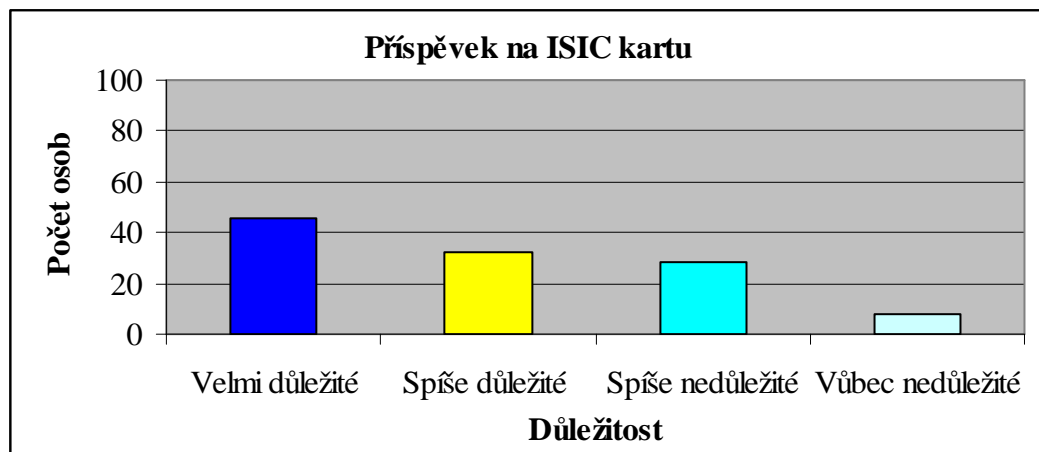
d)

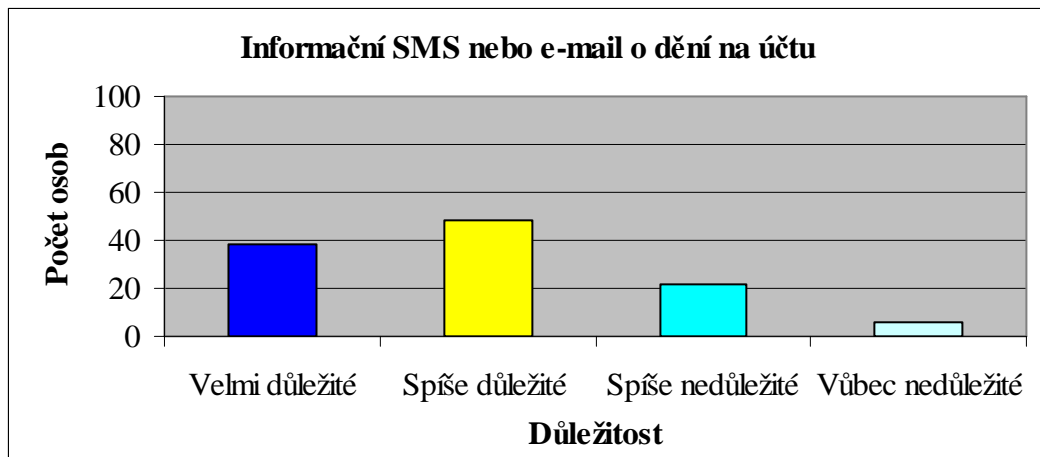
e)

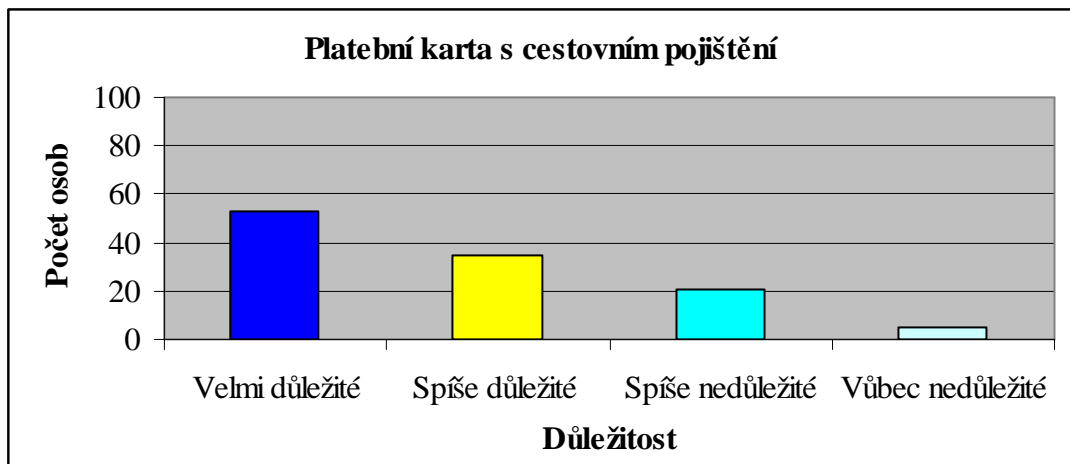
f)

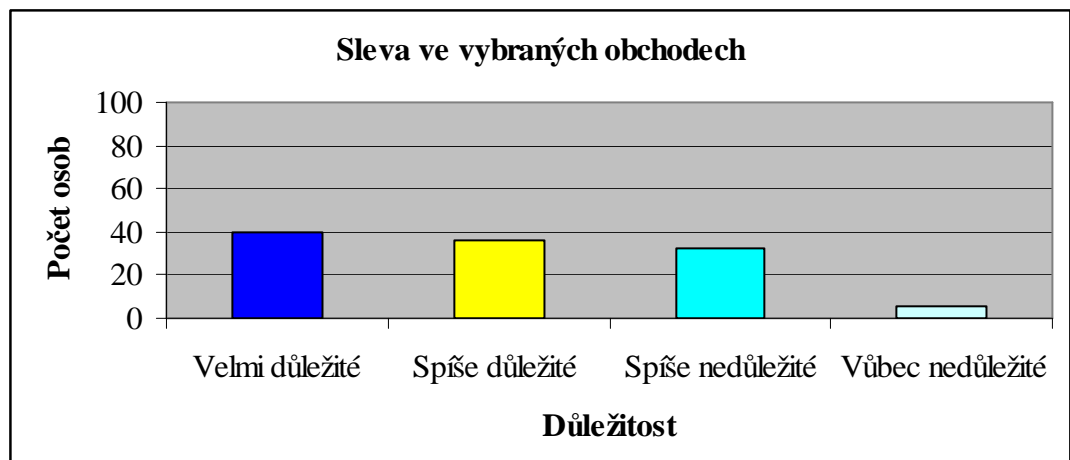
g)

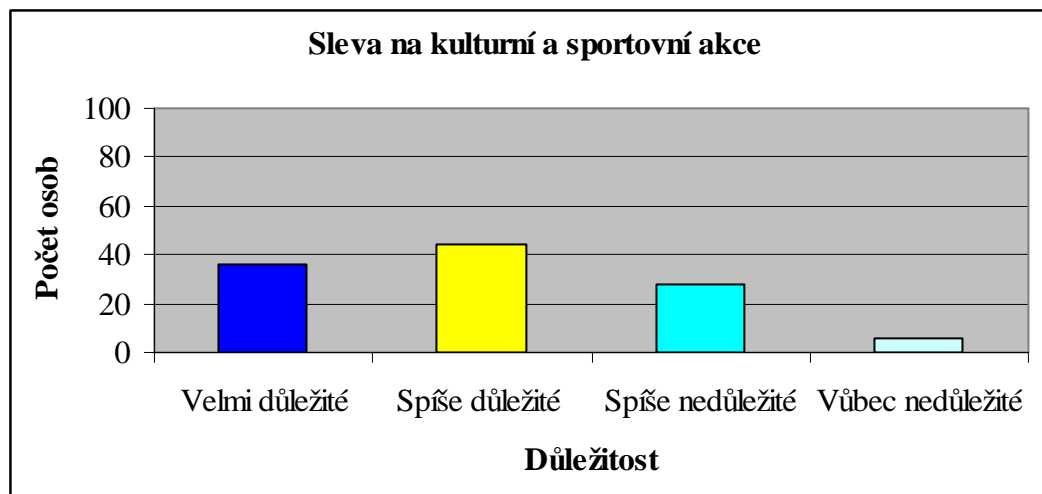
h)

i)

j)

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK

Dotazník

Vážení studenti,

ráda bych Vám prostřednictvím tohoto dotazníku položila několik otázek, které se týkají průzkumu trhu studentských účtů. Tímto způsobem získaná data budou použita pouze pro účely mé diplomové práce. U jednotlivých otázek můžete označit jednu odpověď, více odpovědí nebo vypsát vlastní odpověď. Předem děkuji za čas, který strávíte vyplněním tohoto dotazníku.

Gabriela Kolcová

Studentka 5. ročníku, FaMe, UTB ve Zlíně

1. Máte studentský účet?
 - a) Ano mám
 - b) Ne nemám, ale uvažuji o jeho založení
 - c) Ne nemám a neuvažuji o jeho založení

Část A

Pokud máte zřízen studentský účet, zodpovězte prosím následující otázky.

2. Jste spokojen/a se svým studentským účtem?
 - a) Ano vždy
 - b) Většinou ano
 - c) Většinou ne
 - d) Vůbec ne
3. Jakou úrokovou sazbou je úročen Váš účet?
 - a) 0,01 – 1 %
 - b) 1,1 – 2 %
 - c) Nevím
4. Jaký platební styk s bankou převážně využíváte?
 - a) Bezhotovostní elektronický platební styk
 - b) Hotovostní
 - c) Využívám oba stejně
5. Provádíte pravidelné platby?
 - a) Ano
 - b) Ne
6. Pokud ano, jakým způsobem nejčastěji tyto pravidelné platby platíte?
 - a) Trvalým příkazem
 - b) Inkasem
 - c) Prostřednictvím SIPO
 - d) Poštovní poukázkou

- e) Jinak
7. Využil/a jste někdy kontokorentu?
a) Ano
b) Ne, ale uvažovala jsem o jeho využití
c) Ne, neuvažovala jsem o jeho využití
8. Do jaké maximální výše kontokorentu byste byl/a ochoten/na se dostat?
a) Do 10 000
b) 10 000 – 50 000 Kč
c) 50 000 – 100 000 Kč
d) Nad 100 000 Kč
9. Využíváte zahraniční platební styk?
a) Ano
b) Ne
10. Využíváte u Vašeho účtu zdarma nějaké služby?
a) Ano
b) Ne
c) Nevím
11. Kolik měsíčně zaplatíte na poplatcích?
a) Méně než 50 Kč
b) 50 – 100 Kč
c) 100 – 150 Kč
d) 150 Kč a více

Část B

Pokud nemáte zřízen studentský účet, zodpovězte prosím následující otázky.

12. Kdo nebo co by Vás při výběru účtu nejvíce ovlivnilo?
a) Rodina, přátelé, známí
b) Oslovení finančního poradce
c) Reklama
d) Jiné.....
13. Který ze sdělovacích prostředků by Vás v případě reklamní kampaně nejvíce ovlivnil?
a) Televize
b) Rozhlas
c) Internet
d) Noviny, časopisy
e) Billboardy
f) Jiné.....

14. Co by Vás v případě nabízených služeb nejvíce ovlivnilo?
- Výhodné úročení běžného účtu
 - Výhodné úročení kontokorentu
 - Výše poskytnutého kontokorentu
 - Zdarma nabízené služby (vedení účtu, vydání platební karty apod.)
 - Jiné.....

Část C

Tuto část prosím vyplňte všichni.

15. Křížkem označte důležitost nabízených služeb.

	Velmi důležité	Spíše důležité	Spíše nedůležité	Vůbec nedůležité
Zdarma zřízení, vedení nebo zrušení účtu				
Zdarma příchozí a odchozí platby				
Zdarma vydání a vedení platební karty				
Zdarma výběry z bankomatu				
Internetové a telefonní bankovníctví				
Zřízení úvěru na vysokoškolské studium				
Příspěvek na ISIC kartu				
Informační SMS nebo email o dění na účtu				
Platební karta s cestovním pojištěním				
Sleva ve vybraných obchodech				
Sleva na kulturní a sportovní akce				

Pozn.: Tento dotazník je určen pro studenty ve věku od 15 do 26 let.